

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ CENTRA
ZA MIROVNE STUDIJE**

2013.g.

SADRŽAJ

I. NARATIVNI IZVJEŠTAJ

1.1. PROGRAM BORBE PROTIV KSENOFOBIJE I RASIZMA

1.1.1. AZIL I INTEGRACIJSKE POLITIKE

1.1.2. ANTIDISKRIMINACIJA

1.1.3. MEĐUETNIČKI ODNOSI I INTERKULTURALIZAM

1.2. PROGRAM NENASILJE I TRANSFORMACIJA SUKOBA

1.2.1. GRAĐANSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

1.2.2. MIROVNI STUDIJI

1.2.3. MEDIJACIJA

1.3. PROGRAM DRUŠTVENE SOLIDARNOSTI, RAZVOJNE SURADNJE I LJUDSKE SIGURNOSTI

1.3.1. EKONOMSKO-SOCIJALNA PRAVA GRAĐANA I DRUŠTVENA SOLIDARNOST

1.3.2. MEĐUNARODNA RAZVOJNA SURADNJA

1.3.3. LJUDSKA SIGURNOST

1.4. SURADNJA SA DRUGIM ORGANIZACIJAMA I AD HOC INICIJATIVE

1.5. ORGANIZACIJSKI RAZVOJ

II. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

PROGRAM BORBE PROTIV KSENOFOBIIJE , RASIZMA I ETNIČKOG EKSKLUZIVIZMA

U protekloj godini ovaj program se sastojao od tri tima: Azil i integracijske politike, Antidiskriminacija i Medjuetnički odnosi i interkulturalni dijalog. Opci programski cilj je podici razinu otvorenosti društva prema razlicitostima. U tom cilju prosle smo godine na razini programa napravili prvo nacionalno istrazivanje o prevalenciji ksenofobije i rasizma u Hrvatskoj od nazivom **Zastupljenost i indikatori diskriminacijskih i ksenofobičnih stavova u Republici Hrvatskoj** u suradnji s Target d.o.o. u svibnju i lipnju 2013. godine na reprezentativnom uzorku građana Hrvatske. Osnovni cilj istraživanja bio je dobiti uvid u razinu ksenofobije te stavove prema multikulturalnom društvu među građanima Republike Hrvatske. Neke od tema koje ovo istraživanje obuhvaća su: važnost nacionalnog i vjerskog identiteta u Hrvatskoj; općenita razina ksenofobije i stavovi prema multikulturalnom društvu; stavovi prema useljavanju različitih kategorija stranaca i njihovim pravima te ksenofobija prema određenim nacionalnim i vjerskim skupinama u Hrvatskoj. Istraživanje je provedeno na reprezentativnom uzorku odrasle populacije građana Hrvatske, primjenom strukturiranog upitnika. Ukupan uzorak činilo je 800 ispitanika.

<file:///C:/Users/cms7/Downloads/Istra%C5%99ivanje%20o%20ksenofobiji%20i%20rasizmu%20u%20Hrvatskoj.pdf>

Neki zakljuci istrazivanja:

Većina ispitanika iskazala je snažan i vrlo snažan nacionalni i vjerski identitet, dok manjini ovi identiteti nisu važni. Budući da su velika većina njih pripadnici hrvatske nacije i rimokatoličke vjeroispovijesti, možemo zaključiti da su ovi grupni identiteti važna odrednica suvremenog hrvatskog društva. U odnosu na druge europske zemlje, a posebno one zapadne, nacionalni i vjerski identitet naših građana snažnije je izražen.

Obzirom na ksenofobiju prema određenim nacionalnim, vjerskim i političkim skupinama, građani Hrvatske u različitom postotku izražavaju ksenofobiju prema određenim manjinskim skupinama, ali ukupan udio se u većini slučajeva kreće iznad 20%. U najvećoj mjeri negativne stavove izražavaju prema Romima (do 44%), a u najmanjoj prema doseljenicima iz zemalja zapadne EU (do 14%).

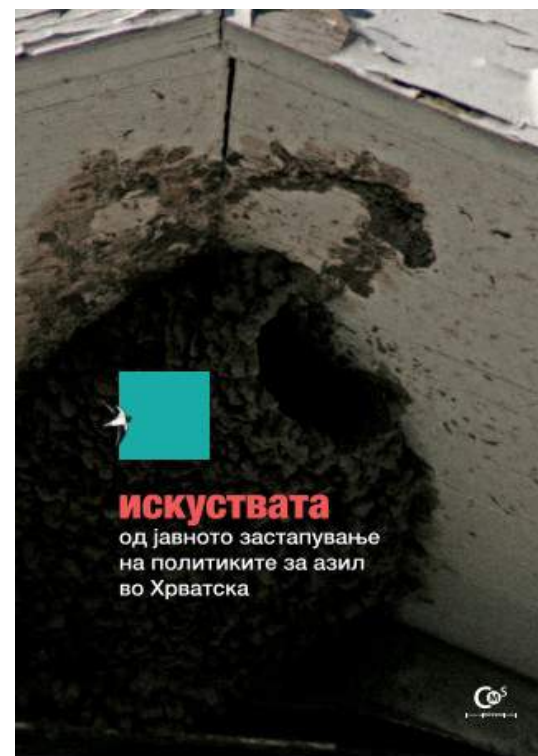
Zanimljivo je da građani u prilično velikom postotku ksenofobiju izražavaju prema skupinama s kojima imaju iskustva suživota (npr. prema Srbima do 38%), kao i onim skupinama s kojima još nisu dolazili u doticaj u većoj mjeri (npr. Kinezi do 32% ili Arapi do 27%). Zabrinjava i visoki postotak ksenofobije prema općenitoj kategoriji tražitelja azila (do 37%).

Stabilna većina (uvijek preko 50%) građana ne iskazuje ksenofobične stavove niti prema jednoj ispitivanoj skupini.

AZIL I INTEGRACIJSKE POLITIKE

Tokom protekle tri godine potprogram Azil i integracije značajno se razvio. Afirmacija prava na azil jedna je od ključnih tema u okviru Programa borbe protiv rasizma, ksenofobije i etničkog ekskluzivizma. Od 2003. godine u našem radu važnom držimo temu ljudskih prava stranaca, osobito tražitelja azila i nezakonitih migranata. Ovom tematikom bavimo se kroz praćenje razvoja azilne politike i one prema neregularnim migrantima, zagovaranjem integracijskih politika prema institucijama te direktnom pomoći i podrškom azilantima/icama u integraciji i tražiteljima/icama azila putem tečaja hrvatskoga jezika.

Od posljednjeg strateškog planiranja 2012. godine do sada, ostvareni su sljedeći ciljevi: uspostavljen je **kontinuirani sustav praćenja i izvještavanja** o položaju stranaca u Hrvatskoj, te je 2013. godine po prvi puta pripremljeni i sveobuhvatni izvještaj o položaju stranaca u RH, a koji je izdan i predstavljen javnosti tokom jeseni prošle godine pod nazivom: **Pregled pravnog i institucionalnog okvira za zaštitu stranaca u Hrvatskoj**. Sam izvještaj daje i pregled institucionalnog i pravnog okvira položaja stranaca u RH i predstavlja osnovu za daljnje praćenje odnosa institucija prema različitim kategorijama stranaca. Od prošle godine započeli smo i sa praćenjem i **analizom sudskih odluka te pravila postupanja u postupcima odobravanja azila**; dobili smo odobrenje predsjednika Upravnog suda za prisustvo na raspravama i mogućnost analize tekstova odluka o odobrenom/neodobrenom azilu. Ova aktivnost izravno je potpomognuta od strane UNHCR kome smo strateški partner u posljednje tri godine. Nadalje, od početka 2013. godine zaposlili smo pravnicu Vanju Bakalović koja je magistrirala na pravu azilanata i ima nekoliko godina prakse kao integracijski službenik u Edinbourgu, zadužena je za kontinuirano **praćenje zakonskih i podzakonskih akata** koji se tiču pitanja azila, ekstradicije i integracije. Prijedlog novog Zakona o azilu od MUP-a integrirao je naš prijedlog odredbi o mirovanju postupka izručenja do donošenja odluke o azilu, te zabrana izručenja osobe pod međunarodnom zaštitom kada bi time došlo do povrede čl. 3 EKLJP-a. Ovo smatramo velikim uspjehom jer će se time onemogućiti ponavljanje slučaja Vicdan Ozerdem, Kagermanova ili Basak Sahin Duman . Tokom godine kontinuirano smo pratili , reagirali i slali amandmane na propise u ovom području. Također, nova pravica zadužena je i za **pružanje pravne pomoći tražiteljima azila/azilantima** koja se pruža kontinuirano svaki dan. Osim redovite pravne pomoći, za promjenu određenih praksi koristimo i **stratešku litigaciju**; tako trenutno pružamo pravnu pomoć i podršku azilantu koji ne može u Hrvatskoj ostvariti pravo na brak (kao i mnogi drugi) iz razloga što nema izvadak iz matice rođenih i potvrdu da nije već vjenčan iz svoje države. S obzirom da osobe koje su pobjegle iz svoje države i dobile političku zaštitu druge države ne mogu kontaktirati tijela vlasti svoje matične države, prema tumačenju naših državnih službenika oni ne mogu u Hrvatskoj ostvariti mnoga prava koja su im garantirana Zakonom o azilu. **Ako dobijemo ovaj slučaj i sud presudi u korist azilanta doći će do značajne promjene prakse u ostvarivanju pretpostavki za sklapanje braka izbjeglica**. Potaknuti slučajevima uhićenja i pokušaja izručenja osoba koje u drugim državama članicama imaju azil ustanovili smo da je izuzetno važno utjecati na promjenu prakse sudova ali i promjenu zakonodavne regulative; tako smo u veljači 2013. godine sa UNHCR-om i Pravosudnom akademijom organizirali edukaciju 20 sudaca/sutkinja sa sudova koji sudjeluju u postupcima utvrđivanja pretpostavki za izručenje; edukacija je organizirana iz razloga što suci nisu prepoznavali azil kao prepreku za izručenje, te nisu ispitivali mogućnost kršenja članka 3

Europske konvencije o ljudskim pravima (EKLJP) u kontekstu zabrane vraćanja (non refoulment). Osim izraženog zadovoljstva edukacijom i željom za nastavak, dvodnevni seminar imao je i izravan učinak na promjenu prakse; tako je jedan od sudaca koji je bio prisutan na edukaciji donio odluku o zabrani izručenja u slučaju Hasana Kana upravo zbog mogućeg kršenja čl.3. Europske konvencije što je bio fokus naše edukacije.

To je ujedno i prva takva presuda u Hrvatskoj gdje se odbija izručenje pozivanjem na EKLJP :

(<http://www.h-alter.org/vijesti/ljudska-prava/slucaj-hasana-nasa/print:true>).

Sud se upustio u procjenu stanja ljudskih prava u Republici Turskoj i zaključio da se može opravdano pretpostaviti kako bi ljudska prava Hasana Nasa u Republici Turskoj bila

Zajedničkim naporom Instituta za migracije i narodnosti i Centra za mirovne studije nastala je publikacija : **Prvih deset godina razvoja sustava azila u Hrvatskoj**

Urednik: Drago Župarić-Iljić/Izdavač: IMIN ; Centar za mirovne studije ; Kuća ljudskih prava, Godina izdanja: 2013

Integracija

U pogledu utjecaja na donošenje **integracijske politike** u posljednjih nekoliko godina bilježimo napredak: donijeta je Migracijska strategija, te je osnovana Radna skupina za operativnu provedbu zadaća Stalnog povjerenstva za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo u kojoj je jedna od članica i voditeljica tima Azil i integracije, Julija Kranjec. U 2013. zadatak je bio izraditi **Akcijski plan** za uklanjanje prepreka u ostvarivanju pojedinih prava u području integracije stranaca u hrvatsko društvo za razdoblje od 2013. do 2015.godine, koji je predstavljen javnosti 13.09. U sklopu sudjelovanja u kreiranju akcijskog plana naš tim je razvio integracijske standarde u području obrazovanja, zapošljavanja, stanovanja, zdravstvene i socijalne skrbi te rada javnih institucija koji su prosljeđeni ostalim članovima radne skupine na usvajanje. U Akcijski plan je ušla većina naših prijedloga osim onih koje iziskuju veća budgetska izdvajanja; ipak možemo biti zadovoljni jer smo nakon godina analiza i priprema prijedloga sadržaja integracijske politike zaista bili prepoznati kao stručnjaci za ovo područje koje je većini javnih tijela još uvijek nepoznanica, te smo zbog toga i uspjeli utjecati na vrlo velik broj usvojenih mjera, pa čak i strukturu samog dokumenta i način opisa ciljeva i mjera.

Tokom protekle dvije godine profunkcionirao je u potpunosti **Integracijski info centar** za strance u Kući ljudskih prava; sada ovdje tražitelji azila, azilanti i članovi njihovih obitelji dolaze na tečaj hrvatskog jezika (u knjižnici KLJP-a), pravno savjetovanje ili informacije. Od 2012. godine imamo zaposlenu osobu koja radi kao integracijski asistent, Teu Vidović. To nam je omogućilo razvoj velikog broja novih usluga za tražitelje azila, zatim Princa Wale Sonyikija. Oboje su radili kao asistenti za druge tražitelje azila i azilante, te kao ključne osobe za dijeljenje informacija među azilantskom populacijom u Prihvatalištu u Kutini i Porinu. Nakon isteka 6 mjeseci koliko je trajala ova mjera, Prince je ostao i dalje volonterski raditi kao integracijski asistent. Tokom proteklih godina uspostavili smo suradnju sa ostalim organizacijama civilnog društva na pružanju usluga tražiteljima azila/azilantima; tako bi posebno istakli suradnju sa Pravnom klinikom Pravnog fakulteta u Zagrebu, suradnju sa Društvom za psihološku pomoć, Rehabilitacijskim centrom za stres i traumatu, udrugama u Kući ljudskih prava, Centrom za LGBT ravnopravnost, udrugom navijača Zagreba Bijeli anđeli sa kojima organiziramo nogometne turnire za tražitelje

azila/azilante, te udrugama okupljenim u Antidiskriminacijsku mrežu. Također navedene i neke druge organizacije okupili smo u neformalnu koordinaciju za integraciju koja se sastaje svaka tri mjeseca u cilju razmjene informacija i dijeljenja znanja oko pružanja usluga ovoj skupini korisnika. I nadalje djelujemo u okviru Nacionalne koordinacije za azil. Također, ove godine dobili smo puni pristup Porinu (Prihvatilištu za tražitelje azila) te ćemo početi sa radom u prihvatilištu dva puta tjedno. Što se tiče stvaranja pretpostavki za ostvarenje **prava na obrazovanje i učenje hrvatskog jezika**; uspostavili smo suradnju sa MZOS-om međutim još uvijek nije riješeno pitanje financiranja službenog tečaja hrvatskog jezika, pa mi nastavljamo sa neformalnim programom učenja hrvatskog u suradnji sa studentima hrvatskoj jezika sa Filozofskog fakulteta, ali i drugim zainteresiranim studentima i građanima. Nastavljamo sa zagovaranjem uspostave sustava priznanja diploma/prethodnog znanja azilanata. Održali smo niz edukacija, predavanja, izlaganja i akcija za različite skupine. Educirali smo urednike i novinare HRT-a o ovoj temi te novinare u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Održali smo predavanja u sklopu redovitog programa na Fakultetu političkih znanosti, Pravnom fakultetu i Mirovnim studijima. Na FPZG-u smo održali dva izlaganja o neregularnim migracijama i azilu te uspostavili suradnju s asistenticom Vedranom Baričević koja s još nekolicinom kolega pokreće Migracijski centar na istom fakultetu.

VAZNI JAVNI DOGADJAJI:

Promjena prakse županijskih sudova u pitanjima izručenja izbjeglica

„Okus doma“- kulinarske radionice za 1.5. u Bikers Beer Factory-u

Obilježavanje Dana izbjeglica i Dana migranata

Turnir u nogometu

Javne tribine u Kutini i Dugavama

KLJUCNE AKTIVNOSTI :

Interkulturalne radionice

Sudjelovanje u Radnoj skupini za izradu Akcijskog plana za uključivanje stranaca u hrvatsko društvo

Edukacije sudaca upravnih i županijskih sudova

Redovite posjete Ježevu

Razmjena iskustva i razvoj suradnje s makedonskim organizacijama

Podrška grupi samopodrške izbjeglica dovela do osnivanja prvog NGOa od samih stranaca i izbjeglica

Monitoring postupaka azila pred upravnim sudom

Tečajevi jezika u Kutini i Zagrebu

Medijski i javno vidljivi (brojni nastupi u medijima, brojne edukacije, izlaganja i predavanja)

Širenje mreže suradnika (od novinara, umjetnika do novih OCDa)

Uključivanje socijalnih radnica i pravnic iz CZSS u Koordinaciju za integraciju

Sudjelovanje u European Integration Forumu

Suradnja s Pravnom klinikom oko pružanja pravne pomoći i monitoringa postupaka azila

Direktna pravna i druga podrška tražiteljima azila, azilantima i strancima - prepoznati kao „saveznici“

Analiza i komentiranje pravne regulative u području azila i migracija (Zakon o radu, Zakon o strancima, Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima)

Antidiskriminacija

Antidiskriminacijski tim je i u 2013. godini napravio **Izveštaj o provedbi Zakona o suzbijanju diskriminacije**, dostupan na hrvatskom i engleskom jeziku: <http://www.cms.hr/publikacije/publikacije>. U sklopu projekta „Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva za učinkovitu provedbu i praćenje provedbe anti-diskriminacijske politiker u RH“, pratili smo provedbu Zakona o suzbijanju diskriminacije i strateških litigacija, podnosili smo individualne ili udružne tužbe u slučajevima diskriminacije, te smo tako **dobili i konačnu presudu u slučaju Ignac - Balog kojom je prepoznata i sankcionirana diskriminacija dviju romskih učenica kojima je onemogućena obavezna srednjoškolska praksa zbog odbijanja poduzeća da ih na istu primi**. Presuda je odjeknula u javnosti jer je to prva presuda prema Zakonu o suzbijanju diskriminacije koja se tiče ove tematike (diskriminacija u području obrazovnog sustava na temelju rase/etničke pripadnosti). Osobito važan utjecaj zajedničkog djelovanja Antidiskriminacijskog tima i tima za provedbu Škola ljudskih prava vidljiv je u činjenici da je upravo škola u kojoj je došlo do diskriminacije nakon presude nastavila surađivati sa CMS-om, te je jedna učenica te škole sudjelovala na Školi ljudskih prava prošle godine u Daruvaru. Ove godine je ta ista učenica organizirala **projekt na temu diskriminacije, s naglaskom na rasnu diskriminaciju u sklopu nastavnog predmeta „Ustavni ustroj RH“**. Povod provedbi tog projekta bio je Međunarodni dan borbe protiv rasne diskriminacije koji se obilježava 21. ožujka svake godine. Poticaj za projektnu nastavu s tom temom bili su im i netom usvojeni nastavni sadržaji o ljudskim pravima i slobodama. Također, projekt je osmišljen s ciljem da se vršnjacima pošalje poruka o različitostima koje postoje među ljudima i potrebi prihvaćanja tih različitosti. (više na: http://ss-gospodarska-vz.skole.hr/?news_id=381). **Antidiskriminacijska mreža nastavila je raditi i do ove godine ju je koordinirao CMS, a od ove GONG iz razloga što je GONG dobio sredstva iz IPA-e kojima se pokrivaju i troškovi rada/sastanaka Antidiskriminacijske mreže**. Tokom prošle godine izrađena su **polazišta i amandmani na Zakon o suzbijanju diskriminacije**. Osim navedenog u sklopu ovog potprograma, **CMS je izabran za partnersku instituciju Pučkom pravobranitelju i kontakt točku za suzbijanje diskriminacije u području rada i zapošljavanja za područje grada Zagreba i Zagrebačke županije**. Jačali smo kapacitete organizacija civilnog društva za potporu provedbi Zakona o suzbijanju diskriminacije, provedbu strateških litigacija, podnosili individualne ili udružne tužbe u slučajevima diskriminacije, te smo tako **dobili i drugu antidiskriminacijsku presudu u kojoj smo bili tužitelji, a u vezi homofobnih izjava predsjednika nogometnog saveza Vlatka Markovića, dok je druga presuda protiv Zdravka Mamića trenutno na reviziji pred Vrhovnim sudom RH**. Održali smo stručni seminar o antidiskriminacijskom pravu Europske unije, a svi edukacijski materijali su objavljeni na: <http://www.cms.hr/suzbijanje-diskriminacije/radni-materijali-s-edukacija-o-eu-pravu>. Tokom 2013 godine u suradnji sa Pravnim fakultetom u Zagrebu izrađen je kurikulum za seminar u sklopu predmeta Europsko javno pravo, pod nazivom Europsko antidiskriminacijsko pravo, taj seminar je implementiran, izrađen je udžbenik za studente, prevedene su ključne presude Europskog suda pravde i izdane u obliku publikacije (sve na: www.cms.hr/publikacije i na: http://www.pravo.unizg.hr/EJP/courses/seminar_rodin). Svi obrazovni materijali uređeni su u posebne obrazovne cjeline i objavljeni u obliku on-line learning alata na: <http://www.antidiskriminacija.com/>.

Nastavili smo i sa **radom na strateškim litigacijama, tako smo u protekle dvije godine radili na sljedećim slučajevima:**

1. **Tinasha Chifamba:** azilant, u izvanbračnoj zajednici s hrvatskom državljankom, roditelji djeteta starog pola godine, radi se o nemogućnosti sklapanja braka zbog administrativnih uvjeta: nemogućnost pribavljanja rodnog lista koji nije stariji od 3 mj. Propisi se tumače na način kao da je obični stranac i mora udovoljavati pretpostavkama koje vrijede za strance. Odredba Obiteljskog zakona se mogu tumačiti na način da matičar na temelju izjava ženika utvrdi pretpostavke za sklapanje braka, međutim matičar je donio odluku da ne ispunjava pretpostavke za sklapanje braka. Podnijeli smo upravnu tužbu protiv spornog rješenja, donesena je odluka u prvom stupnju kojom se odbija žalba i potvrđuje rješenje matičara. Daljni koraci su paralelno se obraćati Visokom upravnom sudu, ustavnom sudu i Europskom sudu za ljudska

prava.

2. **Taju Izebe Ajobi**, državljanin Nigerije, izvanbračni suprug hrvatske državljanke, otac polugodišnjeg djeteta, pri pokušaju reguliranja statusa u RH, Policijska postaju Dugo Selo izdaje rješenje o napuštanju RH u roku od 30 dana ne uvažavajući obiteljske prilike. Podnijeli smo upravnu tužbu zbog povrede članka 100. Zakona o strancima, članka 35. i 62. stavak 1 Ustava RH, čl. 8. zajedno sa člankom 13. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i članka 3. stavka 1. Konvencije o pravima djeteta. Upravni sud je donio privremenu mjeru kojom se obustavlja izvršenje spornog rješenja dok se upravni spor ne riješi.

3. **Salameh**, državljanin RH, porijetlom iz Jordana, medicinski tehničar u hitnoj u Zagrebu. nakon što je u svoj ormarić na poslu dobio 4 prijeteće poruke: Smrdljivi Arape, odlazi iz Hrvatske, nacrtani nož na kojem se cijedi krv, poslodavac nije poduzeo nikakve mjere da zaštiti dostojanstvo radnika da ga zaštiti od diskriminacije te ga je stavio na popis radnika koje treba rasporediti kao višak. CMS se umiješao u antidiskriminacijsku parnicu na strani tužitelja, postupak je u tijeku pred Općinskim radnim sudom u Zagrebu.

4. **Manojlović**, pripadnica srpske nacionalne manjine, bivša supruga povratnika, pružili smo pravnu pomoć pri ostvarenju prava na ostvarenje roditeljske skrbi odnosno odluke s kojim će roditeljem dijete živjeti. Pri tome smo se susreli sa problematičnim radom Centra za socijalu skrb Pakrac te smo se obraćali Ministarstvu socijalne politike i mladih međutim bez uspjeha. Postupak još traje te se obraćamo CZSS sa prijedlozima oko rješavanja problema.

5. **Brana Šeba**, povratnica, pripadnica srpske nacionalne manjine iz Daruvara, diskriminacija pri zapošljavanju. Nakon skoro 20 godina javljanja na natječaje za radno mjesto odgajateljice u vrtiću ne dobiva radno mjesto (osim na kraći period). Podnijeli smo aplikaciju pred Europskim sudom za ljudska prava zbog kršenja čl. 6. Konvencije koji se odnosi na pravično suđenje, čl.14. u vezi čl.6. Konvencije koji se odnosi na zabranu diskriminacije u ostvarenju prava na pravično suđenje te čl.1. Protokola 12 Konvencije koji se odnosi na zabranu diskriminacije. Europski sud je aplikaciju proglasio nedopuštenom (ne znamo iz kojeg razloga jer ESLJP nije dužan navesti razloge).6. Šumonja, pripadnica srpske nacionalne manjine iz Ogulina, također se javlja na natječaje za posao unazad 20 godina te ne dobiva zaposlenje. Umješali smo se u individualnu antidiskriminacijsku parnicu u fazi revizije nakon što je Županijski sud u Karlovcu odbio žalbu i potvrdio negativnu prvostupanjsku presudu. Problematično je postupanje prvostupanjskog suda koji je izrijeком rekao da je na tužiteljici teret dokazivanja što predstavlja nepoznavanje procesnih pravila u postupcima diskriminacije.

6) Slučaj **Milice Miladinović** ; U slučaju diskriminacije povratnice Milice Miladinović, gdje se kršilo njezino pravo vlasništva, pravo na stambeno zbrinjavanje, pravo na pravično suđenje: nakon 13 godina vođenja administrativne i pravne bitke kako bi dobila svoju kuću natrag, Milica Miladinović je još uvijek praktički bez krova nad glavom, a nije uspjela ostvariti pravo na povratak njenog vlasništva koje je konfiscirano tijekom 90-ih, kada je bila izbjeglica. Ovaj slučaj je jedan od najpoznatijih neriješenih slučajeva "posloводства bez naloga" te je pod nadzorom UNHCR-a i Europske komisije. U 2012 CMS je podnio aplikaciju na Europski sud za ljudska prava koja je u 9. mjesecu 2013. prihvaćena (u većini točaka). Trenutno odvjetnica Lovorka Kušan piše odgovor na Vladin odgovor na tužbu. U međuvremenu smo počeli pregovore o mogućnostima nagodbe u ovom mučnom slučaju.

6. U slučaju članice Centra za mirovne studije **Ivane Radačić**, diskriminacija u području znanosti, pružili smo pravnu pomoć u upravnom sporu protiv rješenja Matičnog odbora za društvene znanosti kojim se ne potvrđuje izbor dr.sc. Ivane Radačić u zvanje znanstvene suradnice u znanstvenom području društvenih djelatnosti-polje prava s obrazloženjem da ljudska prava, poglavito ženska ljudska prava kojima se znanstvenica primarno bavi ne pripadaju u granu međunarodno pravo. Izbor u zvanje predstavlja preduvjet obavljanja znanstvene djelatnosti i zapošljavanja u sustavu znanosti. Upravni sud je 20.5.2013. povodom tužbe poništio sporno rješenje, a Matični odbor je 10.10.2013. potvrdio odluku o izboru u zvanje pravo te je postupak okončan.

Antidiskriminacijski tim nastavlja 2 puta tjedno u suradnji sa Pravnom klinikom davati pravne savjete u Kući Ljudskih prava.

SUZBIJANJE DISKRIMINACIJE CMS
Centar za mirovne studije

NASLOVNICA NAJAVE NOVOSTI LINKOVI KONTAKT

Antidiskriminacijsko pravo Literatura Istraživanje o diskriminaciji Za nastavnike Kontakt

Ova stranica namijenjena je svim zainteresiranim za područje suzbijanja diskriminacije, provedbu anti-diskriminacijske politike u RH kroz institucionalne mehanizme ali i aktivnosti organizacija civilnog društva. Stranica je nastala u sklopu provedbe aktivnosti financiarnih kroz projekt "Jačanje organizacija civilnog društva za učinkovitu provedbu i praćenje provedbe anti-diskriminacijske politike u Republici Hrvatskoj" kojega je Centar za mirovne studije provodio u suradnji s partnerima kroz 2011, 2012 i 2013 godinu.

Hrvatska	EU	Vijeće Europe	Ujedinjeni narodi
Zakonodavni okvir Policy Presude	Zakonodavstvo EU Praksa Europskog suda pravde	Ugovori / konvencija / povelje Praksa Europskog suda za ljudska prava u području antidiskriminacije	Deklaracija i konvencija

NOVOSTI NAJAVE

www.antidiskriminacija.com

Medjuetnicki odnosi i interkulturalni dijalog

U 2013.g. godini provodili smo projekt „Naglašavanje ljudskih prava u područjima od posebnog državnog interesa“ financiranog iz EU fonda IPA 2009 usmjeren na jačanje kapaciteta za osiguranje uvjeta za povratak hrvatskih državljana srpske nacionalnosti zbjeglih tokom 90tih iz Hrvatske. U svibnju smo organizirali konferenciju **Ostvarivanje prava manjina: sukob ili podjela** u suradnji sa Pravnim fakultetom u Zagrebu. Dvodnevno događanje sastojalo se od rasprave o , pitanju dvojezicnosti i prava na korištenje vlastitog jezika i pisma. Uz konferenciju održan je i trening na temu Praćenja i izvještavanja o pravima nacionalnih manjina za organizacije civilnog društva. Tokom cijele godine radili smo na istraivanju i pripremi publikacije **Studija o položaju izbjeglih lica iz Hrvatske** koju smo radili u suradnji sa Yukom-om (Komitet pravnika za ljudska prava) iz Beograda i uz pomoc Seconsa –tvrtke podugovorene za provedbu istraživanja. Glavni cilj istraživanja koje je provedeno u Srbiji, i koje je obuhvatilo oko 400 izbjeglica, bio je istraživanje razloga zbog kojih se hrvatski građani srpske nacionalnosti, izbjegli za vrijeme rata 1991-1995. godine nisu vratili u Hrvatsku. S druge strane, cilj razgovora u fokus-grupama po Hrvatskoj, koje je obuhvatilo trideset izbjeglica/ povratnika/ tzv. „šetača“ između Hrvatske i Srbije, bio je doći do zaključaka koji bi služile za dalje zagovaračke aktivnosti oko održivog povratka. Drugi dio publikacije sastoji se od osobnih svjedocenja izbjeglica i povratnika prikupljenih kroz fokus grupe a koji govore o njihovom zivotu prije rata, tokom rata, izbjeglistvu i povratku u Hrvatsku . U Zagrebu su o publikaciji govorili i sudionici fokus-grupnog istraživanja iz tri grada u Hrvatskoj u kojima je istraživanje provedeno. Publikaciju je najavio Viktor Koska, znanstveni novak s Fakulteta političkih znanosti . Ovo istraživanje namjeravamo obogatiti u dva smjera: napraviti fokus grupe u Hrvatskoj s doseljenim Hrvatima iz drugih predjela bivše Jugoslavije (Kosovo, BiH) , te u Norveškoj napraviti istraživanje o stavovima izbjeglica iz zemalja bivše jugoslavije dvadeset godina poslije njihova dolaska u Norvešku.

Ne sjećam se ničega , kako je počelo. Samo neki bljeskovi. Otvoreni prozori u stanu , gusto ljetno poslijepodne, pomahnitale žabe s Vuke. Provlačim se između dvije fotelje i pjevušim „Ko to kaže ko' to laže Srbija je mala“. Tata zatvara novine i okreće se prema meni, osjećam njegovu nervozu.“Šta to pjevaš?“ pita me. „Pa ništa, čula sam od Bore i Danijela“. „Da te više nikad nisam čuo, jel' ti jasno?. „Dobro, čale „

„Ja sam ti tata, a ne čale, pička mu materina.“, Ivana Simic Bodrozic, Vila Zagorje

STUDY REGARDING
THE STATE OF RIGHTS
OF REFUGEES
FROM THE REPUBLIC
OF CROATIA

U rujnu smo održali seminar o strateškoj litigaciji koju su vodile stručnjakinje Ivana Radačić i Lovorka Kušan uz gostovanje uvijek sjajnog Kristijana Grđana.

Sudjelovali su odvjetnici koji su prošli CMS-ov trening za obrazovanje odvjetnika o Europskoj konvenciji o ljudskim pravima, ali i predstavnici NGO-a koji se bave zaštitom ljudskih prava. Zaključak je da bi se NGO trebali više povezati u slučajevima kršenja ljudskih prava i ići zajedno u udružne tužbe.

O GRADJANSKOJ HRABROSTI – I dio

U sklopu Dana otvorenih vrata udruga, ovaj tim organizirao je dvije javne tribine o građanskoj hrabrosti; prvu u Zagrebu sa gostovanjem Lane Zdravkovic, publicistkinje, producentice i suradnice Mirovnog instituta u Ljubljani koja je predstavila situaciju u Sloveniji, gdje se od listopada 2012. događaju demonstracije, protesti i štrajkovi političkog, socijalnog i ekonomskog tipa. Ova događanja smjestila je u povijesni kontekst osamostaljenja Slovenije i politički kontekst nacionalne države u kapitalizmu, ali također i u kontekst mnogostrukih, heterogenih i pluralnih aktivističkih emancipatornih praksi koje uz to nastaju. Uz to prikazali smo i nekoliko kratkih filmova, koji te prakse ilustriraju.

O GRADJANSKOJ HRABROSTI – II dio

Dan nakon zagrebačkog događaja održali smo drugu tribinu i to u Zadru sa gostovanjem **Mime Simić**, spisateljicom, filmskom kritičarkom i aktivistkinjom. Sa njom smo razgovarali o stvarima koje piše i životu koji živi vezano uz svoj poziv filmske kritičarke i vezano za aktivizam. Ona je na svoj iskren i humorističan način poručila i sa ove tribine da je nečija homoseksualnost pravo na različitost i poštovanje, a ne razlog za diskriminaciju i isključivanje. Tribina je otvorena sa press konferencijom najave filmskog i umjetničkog festivala „Zimsko ljetovanje“ koji se održavalo u Islamu Grčkom, od 25.- 29. lipnja 2013.g.

ZIMSKO LJETOVANJE FILMSKI & UMJETNIČKI FESTIVAL 25.-29.LIPNJA ISLAM GRČKI KULA STOJANA JANKOVIĆA

OVAJ PROJEKT
FINANCIRA
EUROPSKA UNIJA

OVIJE MATERIJALI NASTOJE U LE FINANCIJSKU
PROJEKATU EUROPSKE UNIJE ZA SADRŽAJU JE
ISKLJUČIVO ODGOVORAN CENTAR ZA MIROVNE
STUDIJE I NE MOŽE SE SMATRATI SLUŽBENIM
STAVOM EUROPSKE UNIJE.

VLADA REPUBLIKE
HRVATSKE
UREDI ZA UDRUGE

Od 25. do 29. lipnja u Kuli Stojana Jankovića, u Islamu Grčkom Centar za mirovne studije organizirao je svoj prvi filmski i umjetnički festival. Na festivalu su gostovali (između ostalih): Nataša Desnica-Žerjavić-Društvo za obnovu i revitalizaciju Kule Stojana Jankovića - Mostovi; Borka Pavičević iz Centra za kulturnu dekontaminaciju Beograd, Udruga Domino sa Noci performansa na kojoj su sudjelovali : Vlasta Delimar, Milan Božić, Alen Sinkauz / Nenad Sinkauz / Ivan Marušić Klif, Miljana Babić, Boris Kadin, Siniša Labrović, Bruno Isaković, Bojana Radulović . Na festivalu je sudjelovala i Mira Furlan, režiser filma Gangster te voli Nebojša Slijepčević; Dana Budisavljevi režiserka filma Nije ti zivot pjesma Havaja i mnogi drugi.

Filmove prikazane na festivalu mozete vidjeti : <http://cms.hr/medjuetnicki-odnosi-i-interkulturalizam/zimsko-ljetovanje-filmski-i-umjetnicki-festival>

- Ovo je mjesto gdje se ljudi susreću kako bi govorili o idejama, a to je nešto što se vrlo rijetko vidi i događa u ovom svijetu u kojem se sve pretvorilo u 'lajk' i 'dislajk', u Facebook svijetu u kakvom ne volim sudjelovati - rekla je Mira Fur

Objavljeno je drugo izdanje **Vodiča kroz kulturna bastinu zadarskog zaledja**, koji je sve traženiji. Cijelu smo godinu pomagali i podržavali naše korisnike u zapadnoj slavonskoj i zadarskom zaledju, odgovarale na njihova pitanja, slale za njih upite i pitali institucije za rješavanje njihovih problema, veselile se njihovim uspjesima: zapošljavanju prije svega i žalile što nismo uspjele osigurati sredstva za dovršenje starog mlina u Kričkama Novljanskim. I na kraju, ali ne manje važno prošle smo Oklaj, Obrovac, Drniš, Pakrac, Posedarje s jednodnevnim događajima kojima smo nastojale obogatiti lokalnu zajednicu za znanja koja joj nedostaju, a sve u svrhu održivosti i razvoja tzv. „međuetničkih“ odnosa tih krajeva. Održali smo tri županijska treninga u Karlovcu, Gospiću i Zadru sa kordinacijski vijećima županija sa predstavnicima manjina i predstavnicima NGO-a koji ta pitanja prate o ljudskim i manjinskim pravima koje su vodile stručnjakinje Tena Šimonović i Antonija Petričušić.

Simpozij Razlicita lica Islama

U rujnu smo organizirali jednodnevni simpozij o praksama i tumačenjima islama, kao i predrasudama i stereotipima vezanim uz ovu kulturu i religiju u Kui ljudskih prava. Događaj je imao najviše pretraživanja na našem webu, KLJP je bila puna što upućuje da su ovakve teme propitivanja kultura i religija posebno zanimljive aktivisticama i aktivistima koji rade u civilnom društvu.

Kulturna baština i politike sjećanja

U listopadu 2013. u Zadru organizirali smo međunarodnu konferenciju na temu "Kulturna baština i politike sjećanja". Događaj je okupio aktiviste/-kinje, povjesničare/-ke i kustose/-ice mediteranskih zemalja i zemalja JI Europe sa iskustvom internog ili međunarodnog konflikta u modernoj povijesti, te stručnjake/-inje uključene u projekte kulture sjećanja. U svojim izlaganjima predstavili su primjere prakse (zlo)upotrebe prošlosti u današnjoj dnevnoj politici, kao i načine prevladavanja sukoba oko "vlasništva" nad kulturnom baštinom. Konferencija je održana u sklopu projekta "Kula Jankovića - pokretač održivog razvoja Ravnih kotara" Sveučilišta u Zagrebu.

TEME I IZLAGACI

Vjeran Pavlaković, Odsjek za Kulturalne studije Sveučilišta u Rijeci / Uništavanje bratstva i jedinstva: razlike u odnosu na kulturnu baštinu NOB-a u Istri i Lici

Tamara Banjeglav, Documenta – Centar za suočavanje s prošalošću / Virtualni muzej Dotrščina

Milan Radanović, samostalni istraživač, Beograd / Memorijalizacija mesta stradanja u Beogradu iz vremena Drugog svjetskog rata

Monika Kokalj Kočvar, Muzej novejše zgodovine Ljubljana / Muzej i svjedoci Drugog svjetskog rata u Sloveniji

Ana Panić, Muzej istorije Jugoslavije, Beograd / Individualno sećanje na kolektivnu prošlost

Kalina Lechevska, Institut za društvene i humanističke znanosti, Skopje Posljedice projekta "Skopje 2014" na percepciju makedonskog identiteta među građanima Skopja

Elvan Cobb, Cornell University: Baština u sukobu: gradovi Bliskog istoka sa statusom svjetske kulturne baštine

Alon Gelbman, Kinneret College on the Sea of Galilee, Israel/ "Baštinski turizam" Izraela i Palestine

Antonios Deriziotis, Sveučilište u Ateni, Odsjek za turske i moderne zijske studije/Grčko - turski sukobi od 1973. i njihovo razrješavanje

Branko Čolović, SKD Prosvjeta / Baština bez baštinika

Jonathan Eaton; Kreshnik Merxhani, CHwB /Kulturno naslijeđe bez granica

Miljenko Domijan, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske / Rat kao izazov obnove

PROGRAM TRANSFORMACIJE SUKOBA

Gradjanski odgoj i obrazovanje

CMS je i tokom 2012. i 2013.g. sukoordinirao GOOD inicijativu (Inicijativa sa sustavno i kvalitetno uvođenje odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo), tokom godine uključeno je još novih članica u inicijativu. Najvažniji rezultat inicijative su komentari na Nacrt kurikulumu građanskog odgoja i obrazovanja i redefiniranje polazišnih osnova za kvalitetnu provedbu građanskog odgoja i obrazovanja u odgojno-obrazovnom sustavu, te je krajem 2013. nakon pregovora sa Ministrom Jovanovićem osnovana radna skupina za izradu akcijskog plana uvođenja GOO-a u kojoj imamo predstavnicu.

Budući da je jedan od najvažnijih ciljeva zagovaranja GOO-a podići razinu svijesti o važnosti sustavnog i kvalitetnog uvođenja građanskog odgoja i obrazovanja na sve razine obrazovnog sustava u RH, s tom namjerom provodili smo javno-zagovaračku kampanju „Znam, Razmišljam, Sudjelujem“, s posebnim naglaskom na osvještavanju mladih u lokalnim zajednicama, te na akterima u području građanskog odgoja i obrazovanja. (<http://www.cms.hr/gradjanski-odgoj-i-obrazovanje/zapocela-kampanja-za-uvodjenje-gradjanskog-odgoja-i-obrazovanja-znam-razmislijam-sudjelujem>). U sklopu kampanje, na proljeće smo organizirale 2 okrugla stola o GOO-u (Gospić, Petrinja) te konferenciju o uvođenju GOO-a na kojoj su bili prisutni ministar MZOS-a, ravnatelj AZOO-a, predstavnici NCVVO-a, relevantni obrazovni stručnjaci, nastavnici i profesori, OCD-i, djelatnici MZOS-a i AZOO-a. Na konferenciji je ministru predstavljena problematika i dogovoreno osnivanje radne skupine za izradu akcijskog plana uvođenja GOO-a. Detaljan izvještaj s konferencije možete vidjeti na: <http://www.cms.hr/gradjanski-odgoj-i-obrazovanje/odrzana-konferencija-o-uvodjenju-gradjanskog-odgoja-i-obrazovanja>

U 2013. isplanirali smo unutar koordinacije Inicijative nastavak kampanje odnosno doprinos javnoj raspravi o uvođenju GOO-a koja je planirana za proljeće 2014.

U nastavku rada na Građanskom odgoju i obrazovanju, s novim partnerima (Savjetovalište „Luka Ritz“, Delfin Pakrac i Pokretač Korenica) na proljeće, kroz projekt *Nasilje ostavlja tragove – zvoni za nenasilje* otvaramo suradnju sa dodatnih 18 škola. Kroz ovaj projekt razradili smo aktivnosti građanskog odgoja i obrazovanja kao mehanizam rada na prevenciji nasilje među mladima i unaprijedili obrazovne module. Partreni su nam još i MiramiDA Centar, Filozofski fakultet i

Video radionica Volonterski kamp Pakrac povodom 20 godisnjice THE Volonterskog kampa u Pakracu

KLJUCNE AKTIVNOSTI:

Održana dva okrugla stola i nacionalna konferencija za prezentaciju i zagovaranje Građanskog odgoja i obrazovanja

Održan dvodnevni trening trenera

Održan volonterski kamp za mlade i sudjelovanje u obilježavanju 20 godina Volonterskog projekta Pakrac -producirana 3 kratka filma o Pakracu

Uspostavljena suradnja sa 18 škola s područja Like, Slavonije i Zagreba

Održan 6-dnevni trening za 20 nastavnika – Građanski odgoj i obrazovanje i prevencija nasilja, izrađena skripta za nastavnike/ce koji su pohađale edukaciju i urađena mentorstva rada nastavnika/ca

Uređen i tiskan Priručnik za nastavnike: Znam, razmišljam, sudjelujem

Osnovna škola Kastav. Početkom ljeta provele smo dvodnevni trening za 16 trenera koji će pomoći u provedbi usavršavanja nastavnika/ca kao i mentorskom radu s njima. U kolovozu i rujnu uradile smo prvi ciklus stručnog usavršavanja obrazovnih radnika osnovnih i srednjih škola s područja Slavonije, Like i Zagreba. Program je odobrila Agencija za odgoj i obrazovanje, a Istraživačko-obrazovni centar za ljudska prava i demokratsko građanstvo FFZG-a prati ga i evaluira svaki ciklus usavršavanja. Evaluacijski izvještaje šaljem AZOO-u te ravnateljima škola koje sudjeluju u projektu. Stručno usavršavanje nastavnika/ca strukturirano je u dva modula, ukupnog trajanja 44 radna sata. Prvi ciklus održan je u Zadru, a nakon toga slijedila su mentorstva nastavnika/ca za provedbu građanskog odgoja i obrazovanja. Oformili smo mrežu suradnika/ca za pružanje stručnih mentorstava nastavnicima. Izradili smo i edukativne materijale koji prate ovaj naš obrazovni ciklus te služe nastavnicima/cama kao skripta. U aktivnostima sudjeluje 18 škola koje su navedene partnerske organizacije odabrale, a sa svim školama smo sklopili memorandum o suradnji. Iz svake škole će barem 3 djelatnika/ce proći ovu edukaciju te će u školama postojati timovi za razvoj GOO-a. Više na: <http://www.cms.hr/gradjanski-odgoj-i-obrazovanje/odrzan-trening-usavršavanja-ucitelja-nastavnika-i-strucnih-suradnika-za-provodjenje-gradjanskog-odgoja-i-obrazovanja>.

Naš tim u 2012. pripremio je Priručnik za nastavnike za implementaciju GOO sa primjerima nastavnih jedinica, porjecknog planiranja i međupredmetnog povezivanja (<http://www.cms.hr/gradjanski-odgoj-i-obrazovanje/prirucnik-za-nastavnike-znam-razmisljam-sudjelujem>). Za sada je to još uvijek jedini priručnik za GOO, mi ga promoviramo među nastavnicima, a povratne informacije od njih su pozitivne (o kvaliteti i korisnosti sadržaja priručnika). Tokom 2013 g. nastavili smo sa edukacijom nastavnika u 6 eksperimentalnih škola za uvođenje GOO, te smo oformili mrežu mentora za nastavnike.

Od aktivnosti s mladima, važno je spomenuti da smo suorganizirali i proveli Volonterski kamp za mlade u Pakracu te podržali Konferenciju kojom je obilježena 20. odšnjica Volonterskog projekta Pakrac. Organizirale smo i provele Školu ljudskih prava za srednjoškolce u Lipiku u suradnji sa partnerima Savjetovalište „Luka Ritz“, Pokretač i Delfin. Sudionici su učenici škola s kojima surađujemo i kroz edukaciju nastavnika i istraživanje.

Trenutno provodimo veliko istraživanje o nasilju među mladima u 20 škola u zapadnoj Slavoniji, Lici i Zagrebu a na temelju kojeg ćemo raditi daljnje preporuke za prevenciju i transformaciju sukoba i nasilja u školama, a predstaviti ćemo ga na simpoziju sa stručnjacima.

Edukacija nastavnika za Gradjanski odgoj i obrazovanje

Mirovni studiji 2013.

Održan 2. semestar radne godine 2013/14. (predavanja i praktični radovi kroz mentorske grupe) – 120 sati nastave

Producirana 1 reportaža i 15-minutni dokumentarni film: *Okus doma* na mentorskoj grupi, od Fade ina i *Nogomet* na mentorskoj grupi Vrijednosti navijanja u sportu)

Održana priprema i planiranje restrukturiranja programa i ustanovljavanja (održane konzultacije i fokus-grupe za predavačima i vanjskim suradnicima) i dvodnevna radionica planiranja

<http://www.cms.hr/mirovni-studiji/program-mirovnih-studija-2013-14>

Oformljeno programsko vijeće koje se sastoji od voditeljica obrazovnih modula: Tatjana Vlašić (Ljudska prava), Emina Bužinkić (Izgradnja mira), Julija Kranjec (Suzbijanje rasizma i ksenofobije) i Iva Zenzerović (Društvena solidarnost)

Dovršen Statut Ustanove Mirta

Pripremljen program 2013/14, i održan prvi semestar nastave

Više o programu Mirovnih studija 2013-14 možete vidjeti na:

Obilježen Dan Nenasilja tribinom: Od hotela Zagorje do hotela Porin

Jedan od ključnih ciljeva ovog potprograma je institucionalizacija obrazovanja za buduće nastavnike kao i formalizacija programa usavršavanja nastavnika, a za implementaciju GOO-a i kao podrške prevenciji nasilja. U tom smislu smo pokrenuli suradnju sa Filozofskim fakultetom (FFZG-om), te potičemo revitalizaciju Istraživačko-obrazovnog centra za ljudska prava i demokratsko građanstvo na FFZG-u kojem je cilj pripremiti kurikulum za obrazovanje budućih nastavnika GOO u formi posebnog metodološkog predmeta, te u formi specijalističkog studija za one nastavnike koji će to predavati kao poseban predmet. U sklopu natječaja IPA Mladi i nenasilje dobili smo sredstva i za te aktivnosti, te smo zaposlili na FFZG-u jednu osobu koja sa prof. Spajić-Vrkaš radi na pripremi kurikuluma i uvođenju obrazovanja za nastavnike/profesore. S druge strane, usavršavanje već zaposlenih nastavnika za GOO namjeravamo raditi kroz Ustanovu za obrazovanje odraslih „Mirta“. Ustanova je osnovana je Aktom o osnivanju odobrenim od strane MZOŠ-a prošle godine. Ove godine radimo na drugim institucionalnim preduvjetima za početak rada Ustanove: pripremamo Statut i ostale akte do kraja ove godine. Nakon osnivanja ustanove program Mirovnih studija biti će implementiran kroz nju i podvrgnut certifikaciji koju će raditi Agencija za obrazovanje odraslih. Osim samih Mirovnih studija, cilj nam je certificirati i stručna usavršavanja za nastavnike u području GOO-a i prevencije nasilja. U suradnji sa Agencijom za odgoj i obrazovanje namjera nam je da te edukacije ostanu „vlasništvo“ CMS-a odnosno Ustanove i da budu certificirani program usavršavanja koje propisuju AZOO i MZOŠ-a za nastavnike/profesore GOO-a. Te aktivnosti provodit ćemo naredne dvije godine.

Novost je da je u timu došlo do promjene – Cvijeta Senta je otišla iz tima, a došla je Lana Jurman kao stručna podrška te Emina Bužinkić u podršci zagovaranju GOO-a odnosno provođenju kampanje za GOO.

 Mirovni studiji 2013-14			
Modul /voditeljica	Kolegiji	Javna predavanja	Voditelji i gosti
Uvod u mirovne studije Lovorka Bačić	Temeljni pojmovi mirovnih studija Razumijevanje i transformacija sukoba Nenasilno djelovanje		Lovorka Bačić, Andrijana Parić, Ana i Otto Raffai
Ljudska prava – teorija i praksa Tatjana Vlašić	Uvod u ljudska prava Ljudska prava u praksi Rod, spol, queer		Tatjana Vlašić, Duška Gelb, Sandra Benčić, Sara Lalić, Cvijeta Senta, Ivana Radačić, Tena Šimonović Einwalter
Izgradnja mira Emina Bužinkić	Uvod u izgradnju mira Suočavanje s prošlošću Ljudska sigurnost	Civilne žrtve rata	Vesna Teršelić, Tanja Petrović, Goran Božičević, Gordana Bosanac, Ljiljana Gehrecke
Suzbijanje rasizma i ksenofobije Julija Kranjec	Uvod u migracije Emancipacija kulturnog pluralizmu u vrijeme izbjeglištva	Okus doma – kuhanje s azilantima	Julija Kranjec, Emina Bužinkić, Drago Župarić Iljić, Lana Zdravković
Društvena solidarnost Iva Zenzerović	Aktivističke prakse i civilno društvo Globalizacija i održivi razvoj Ekonomska nejednakost i radnička prava Feminizam – ekonomija - politika	Serija: Aktivističke prakse i civilno društvo Ekonomska demokracija	Iva Zenzerović, Dražen Šimleša, Jovica Lončar, Jelena Miloš, Ankica Čakardić, Goran Jeras, Paul Stubbs, Vesna Janković, Sven Cvek, Teo Celakovski, Suzana Kunac, Tomislav Medak i drugi

Mirovni studiji

Osim certifikacije Mirovnih studija, ove godine pokrenuli smo i proces transformacije MS sa ciljem proširenja i osvježanja sadržaja nastave, raznolikije ciljane skupine, uvođenja vanjskog programa MS – serije javnih predavanja i gostovanja za građanstvo, te programa MS u gostima. Od ove godine, kurikulum MS ne izrađuju samo zasebno svaki pojedinačni voditelj/ica kolegija, već i Programsko vijeće. Programsko vijeće sastoji se od stručnjaka/kinja za pojedina obrazovna područja koji će detaljnije razrađuju povezuju teme koje bi studenti trebali obraditi u sklopu određene tematske cjeline. U dogovoru sa voditeljima i gostima članovi razrađuje se metodologija izvedbe nastave. Ove godine MS se implementira u parcijalno transformiranom obliku, a do naredne akademske godine će se izvršiti puna transformacija programa. Program 2013/2014 nalazi se : <http://cms.hr/mirovni-studiji/program-mirovnih-studija-2013-14>. Dugoročni cilj je unaprijediti program kroz razmjene sa domaćim fakultetima, te Sveučilištima u Europi koja izvode programe MS i pokušati dugoročno dobiti licencu za izvedbu postdiplomskog programa nekog od Sveučilišta.

Suradnja sa Klubom Studenata u Rijeci na realizaciji Nemirnih studija ostvarena je preko naeg clana Damira Radovica, prole godine u sklopu te suradnje predstavljen je CMS, odrana predavanja Studentski i društveni pokreti /od 1968. do danas/, uz projekciju filma Blokada i Kultura otpora – šizofremija pobune.

Medijacija u kaznenim stvarima, projekt koji CMS radi u partnerstvu sa Europskim forumom za restorativnu pravdu iz Belgije, zajedno s partnerima iz Norveške, Poljske, Rumunjske i Irske. Restorativna pravda povezuje sve strane koje imaju dodira s kaznenim djelom s namjerom popravka počinjene štete što je više moguće te se želi doći do ponovne uspostave socijalnog mira. Istraživanja su pokazala da su te prakse učinkovite i da i žrtvu i počinitelja zanima sudjelovanje kada im se ponudi medijacija. Unatoč takvim zaključcima, upotreba tih praksi u većini europskim zemalja je vrlo ograničena što ukazuje na neiskorištene potencijale. Situacija u Hrvatskoj je u začecima, medijacija u kaznenim stvarima je moguća samo za maloljetnike i mlađe punoljetnike uz uvjet da se radi o kaznenom djelu za koje je zapriječena novčana kazna ili kazna zatvora koja nije veća od 5 godina. Rezultat ovog projekta je istraživanje o dostupnosti i započinjanju postupaka medijacije u 5 europskih zemalja (bit će objavljeno do kraja 2014.) te seminar koji će povezati ljude zainteresirane da rade na promjeni te im dati uvide u sustave drugih zemalja koje uspješno koriste ove prakse, s ciljem širenja postupaka restorativne pravden

2013. – 2014.
Mirovni studiji

Mirovni studiji su interdisciplinarno obrazovno područje koje se oslanja na političke znanosti, sociologiju, povijest, antropologiju, teologiju, psihologiju, filozofiju, kaznu i na društva iskustva prisutnih predavača i sudionika, kako bi si:

- shvatili uzroci sukoba
- razvili vještine za spješavanje i zaustavljanje nasilja, rata i ostalih kršenja ljudskih prava.
- izgradili održiv mir – pravedni sustavi i društva koja imaju snagu oduprijeti se nasilju, nejednakosti i nepravdi.

Mirovni studiji CMS-a su prostor mapiranja, analize, propitivanja i dijaloga o prošlim, aktualnim i potencijalnim sukobima u društvu. Mirovni studiji educiraju i osnažuju građane i druge aktore za prepoznavanje i transformaciju nejednakih odnosa unosi u društvo i to kroz interdisciplinarni rad na razumijevanju društvene nejednakosti i poticanje društvene solidarnosti odnosno izgradnji trajnog i održivog mira. Mirovni studiji se kao neformalni obrazovni program provode pri Centru za mirovne studije u kontinuitetu od 1997. godine i još uvijek su jedinstveni program ove vrste u regiji.

Mirovni studiji jednako vrednoje relevantna teorija i podloga direktna iskustva aktivističkog rada na društvenom promjeni i račba se za paradigmu učenja koje uključuje iskustva sudionika i potiče participaciju, kako u procesu učenja, tako i u društvu.

Mirovni studiji su prostor pripreme i doprinosa osustavljanju građanskog odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj.

Obrazovni program Mirovnih studija sastoji se od više od 220 sati predavanja, diskusija, prezentacija, javnih tribina, mesentiranog projektnog rada te mogućnosti volontiranja. Predavanja se održavaju preko tjedna u podjelo podnožnim satima (utorak, četvrtak i sa 17 sati) i jednu subotu mjesečno.

Metode i oblici učenja: Mirovni studiji koriste kombinaciju različitih metoda koje omogućuju uključivanje, razmjenu iskustava i sudjelovanje sudionika. Pristupi iskustvenog i participativnog učenja prepoznaju da suho od nas dolazi i određeni iskustvom i znanjem, da je znanje među nama i da ga je vrijedno razmjeniti – među sudionicima, kao i dopunjeno između predavača i sudionika. Predavanje teorije kombiniramo sa s praktičnim i iskustvenim učenjem kroz širok spektar metoda: analiza situacija i medijskih sadržaja, diskusije, prezentacije, rad u manjim skupinama, igre uloga i druge iskustvene vježbe, otvore ideji, barometre stavova i brojne druge.

Predavači i gosti su stručnjaci iz pojedinih područja s dobrim poznavanjem teorije, ali i direktnim aktivističkim iskustvom te motivacijom za sudjelovanje u promjenama.

Program Mirovnih studija 2013/2014. sastoji se od 5 međusobno dopunjujućih područja/modula:

1. Temeljni pojmovi i razumijevanje sukoba
2. Ljudska prava: teorija i praksa
3. Izgradnja mira i ljudska sigurnost
4. Nastajanje razlika i nesnošljivosti
5. Društvena solidarnost

Unutar svakog područja nalazi se nekoliko kolegija koji iz različitih aspekata doprinose razumijevanju područja, kao i povezivanje s ostalim područjima. Kroz program ćemo iz raznih perspektiva analizirati sukobe u zajednicama, kao i globalne sukobe. Neki od njih: situacije u Bosni i Hercegovini nakon Daytonu, Egipat nakon Arapskog proljeća, gradovi Zagreb i Istanbul o prihvatljivo sa tražilje za u Dugavama, prava margina i odgovornost vodine: dvojezičnost, referendum za obitelj, tržišne kapitalizam i ekonomske alternative te drugi.

Sudionici/ice Mirovnih studija su nemirni radnici koji žele aktivno sudjelovati u izgradnji društva s manje nasilja, a više jednakosti i pravde.

- ako ste nemirni građanka ili građanin koji se bar jednom zabrinuo oko toga je li sustav u kojem živimo pravedan i održiv ili se zapitali imaju li svi ljudi jednaka prava i poželjalo ste nešto promijeniti,
- imate barem 20 godina,
- imate i više od 30, 40 i 50 godina,
- dosadite su vam salonske rasprave o domaćoj i globalnoj nepravdi, i građanskim sujelcima, neodgovornim političarima i želite saznati i prve nake što kaže teorija i što podučavaju ljudi opredjeljeni za nenasilje, razvijanje alternativne i transformacije sukoba,
- želite znati više o temama iz programa i aktivno stečeno znanje koristiti u svojoj okolini,
- rado bi s drugima podijeli svoje strahove i kritike, spremni ste dati ruku i zajednički raditi i pomoci,
- možete iskoristiti vrijeme za program (do dva puta tjedno poslijepodne + 1 vikend mjesečno)

PRIJAVITE SE DO 10. 10. 2013.
više informacija na web stranici: www.cms.hr ili u uredu CMS-a na OIV422 DD 94

Za prijave je potrebno: ispuniti i poslati prijavni obrazac (na cms@cms.hr), predati tekst na jednu od zadanih tema i dogovoriti intervjue telefoničkim putem.

Participacija u ostalim programima iznosi 1.000 kuna.

Ako niste u mogućnosti prisutni, dio participacije moći se nadoknaditi kroz praktičan rad u CMS-u i partnerskim organizacijama.

PROGRAM DRUSTVENE SOLIDARNOSTI, LJUDSKE SIGURNOSTI I RAZVOJNE SURADNJE

Ovaj program je na posljednjem strateškom planiranju osmišljen na način da uvodi i potpuno novu komponentu rada i strateški pravac CMS-a, a to je rad na društvenoj solidarnosti u smislu transformacije odnosa moći u području ekonomije, te na tom području tek pripremamo resurse za implementaciju ciljeva. Tako smo ove godine pripremili upitnik za članstvo o sastavu i mandatu Ekonomsko –socijalnog vijeća CMS-a koje bi se trebalo sastojati od stručnjaka sa područja ekonomije, financija i društvenog razvoja a čiji bi uloga bila diskutirati i savjetovati CMS o trenutnim vladinim ekonomskim politikama i mogućnostima reakcija na njih. Nadalje, smo osmislili model uključivanja građana u sustav komentiranja i donošenja odluka o ključnim gospodarsko socijalnim pitanjima kroz model deliberativnog *pollinga*; model će se primijeniti na način da ćemo imati 4 javne rasprave sa 30tak građana RH koji predstavljaju presjek populacije o ključnim temama u to vrijeme. Rasprave će biti snimane i prikazivati se na HTV-u i društvenim mrežama, a rezultat će policy prijedlozima građana o rješenju ključnih ekonomskih i socijalnih problema Hrvatske. Uz to uspostavili smo suradnju sa SOLIDAR-om, EU mrežom organizacija za unapređenje socijalno-ekonomskih politika EU i zaštitu dostojanstva rada, te sa njima sudjelujemo u inicijativi: **European social watch Initiative** koja monitorira utjecaj europske gospodarske koordinacije na socijalna prava građana.

Potprogramu ljudske sigurnosti odobreno je projektno financiranje za naredne dvije godine u sklopu IPA I komponente, natječaj usmjerenog na transparentnost i suzbijanje korupcije. U sklopu tog projekta CMS se orijentirao na monitoriranje buduće privatizacije nekretnina sigurnosnog sektora i vojnog sektora (proces konverzije) uz dizanje lokalnih kapaciteta građana za artikuliranje zahtjeva za prenamjenu svrhe vojnih objekata i prijavu koruptivnih ili pogodovnih praksi. Unatoč nedostatku financiranja tokom prijašnje godine, potprogram ljudske sigurnosti je bio vrlo aktivan u pogledu monitoringa sigurnosnog aparata i policije. Tako je u rujnu prošle godine Sandra Benčić odabrana od strane Saborskog odbora za ljudska prava kao članica tročlanog nacionalnog Povjerenstva za nadzor nad postupanjem policije, a samo tijelo se konstituiralo tokom siječnja 2013 g. Nadalje, Gordan Bosanac je aktivno pratio i javno reagirao povodom afera u sigurnosnom sektoru vezanom za izliste telefonskih brojeva visokih dužnosnika i moguće zlouporabe sigurnosnog aparata u političke svrhe. Na tom tragu, oformili smo ekseptni tim i zatražili

Otvoreno pismo mr. sc. Dariji Krstičević, predstojnici Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske

Poštovana gospođo Krstičević, na internet stranicama Državnog ureda kojemu ste Vi na čelu osvanuo je naputak kojim se, pretpostavljamo ispred Republike Hrvatske, obraćate dijelu građana Bosne i Hercegovine pozivajući ih da se na predstojećem popisu stanovništva u BiH izjasne kao Hrvati, katolici te da govore hrvatskim jezikom. Ovaj naputak grubo je napad na suverenitet Bosne i Hercegovine kao i na zdravu pramet građana i građanki Bosne i Hercegovine, kojeg god etničkog identiteta bili.

Potpuno je neprihvatljivo da se ispred državne institucije susjedne zemlje sugerira građanima BiH kako da se izjasne o svom identitetu, svojoj vjeroispovjesti i o jeziku kojim govore. Izdavanja ovakvih „naputaka“ od strane susjedne suverene države grubo je zastrašivanje stanovništva Bosne i Hercegovine i stvaranje još veće atmosfere napetosti i straha u susjednoj nam zemlji i doprinosi samo daljnjem raspirivanju nacionalizma u BiH koji već više od desetljeća koči razvoj Bosne i Hercegovine. Zamislite samo da su državna tijela RH prije popisa stanovništva 2011. svojim vlastitim građanima uputila poruku da se izjasne kao Hrvati, katolici i da govore hrvatskim jezikom: tako nešto bilo bi u potpunosti protuzakonito i protuustavno, a vi ovim naputkom to radite prema građanima druge države! Nadalje, ovaj naputak perpetuira nacionalističku politiku izjednačavanja etničke pripadnosti s vjerom i jezikom koja je u potpunosti anakrona, štetna i neprihvatljiva u svakom modernom demokratskom društvu. Ovakvim nacionalističkim ispadima koji neugodno podsjećaju na politiku Republike Hrvatske iz 90-ih godina prošlog stoljeća, svjesno ili nesvjesno otežavate budućnost Bosne i Hercegovine.

Zbog svega navedenog tražimo da isti naputak odmah maknete s internet stranica te da se ispričate svim građanima i građankama Bosne i Hercegovine.

Za Centar za mirovne studije,

Gordan Bosanac*

**Bosanac je zaista moje prezime i time ne sugeriram kako bi se ljudi morali izjašnjavati prilikom popisa stanovništva*

javno i kroz sastanke podršku predsjednika države i najbrojnije parlamentarne stranke, te Vlade za donošenje novog Zakona o nadzoru nad mjerama tajnog prikupljanja podataka koji bi obuhvatio sve takve mjere uključujući i one koje provodi policija. Radili smo i na pripremi prijedloga izmjena sustava nadzora koji su sada u raspravi sa MUP-om, Saborskim odborom za ljudska prava i Vijećem na nacionalnu sigurnost. Naši članovi/ice nastupali su u brojnim TV i radijskim emisijama na temu nadzora sigurnosnih službi, te sudjelovali i u izvanrednom Dnevniku HTV-a kao komentatori na izvješće premijera o slučaju policijskih telefonskih izliza i drugih oblika praćenja. Ostale aktivnosti koje smo provodili tiču se praćenja strategija i zakonodavnog okvira vezanog za: Strategiju nacionalne sigurnosti, izmjene Zakona o policiji i djelovanje policije općenito, djelovanje sigurnosno-obavještajnih agencija.

Prošle godine otvorili smo i potpuno novo područje istraživanja i monitoringa a koje se odnosi na javne nabave i konverzije nekretnina u vlasništvu vojnog i sigurnosnog sektora. Na tom polju do sada smo u sklopu projekta PINS jačali vlastite kapacitete kao i kapacitete partnera na temu monitoringa javnih nabava u sigurnosnom sustavu i konverzija vojnih nekretnina. Projekt provodimo u partnerstvu sa Transparency International UK (TIUK), Transparency International Hrvatska, Zelena Istra, Cenzura Split, Filozofski fakultet u Zagrebu. Uz to surađujemo i podržavamo Zelenu Istru oko veće participacije građana u odlučivanju o budućnosti Muzila (izjave za javnost, tribine, mini kampanja).

Organizirali smo tri treninga u suradnji sa TIUK-**Defence and Security** program oko konverzija i javnih nabava u sigurnosnom sektoru. Te smo krajem godine započeli sa edukacijskim *secondment* programom u uredu TIUK-a na koji je išao Gordan Bosanac, a nakon njega naš vanjski suradnik Igor Tabak. U suradnji sa Institutom Ruđer Bošković radimo na izradi softverskog rješenja namjenjenog analizi podataka o javnoj nabavi i dobitnicima poslova u sigurnosno-vojnom sektoru koji će povezivati te tvrtke na razini osoba uključenih u upravljanje, nadzor i vlasničku strukturu te automatski (pomoću indikatora) detektirati rizike za potencijalne koruptivne prakse. Također, izradili smo bazu podataka o javnoj nabavi za MORH za 2013 i tvrtkama dobitnicima poslova na kojoj će se testirati softver.

Komentirali smo nove strategije i zakone vezanih uz upravljanje državnom imovinom i nadzirali rad DUUDI-a, te dali izjavu za javnost zbog kršenja procedura oko donošenja zakonodavstva vezanog za upravljanje nekretninama RH pod naslovom "Ljetna rasprodaja procedure kao uvod u rasprodaju imovine?"

Organizirali smo javnu raspravu oko vojne konverzije na Malom Lošinju, promovirali knjigu "U ime države" i producirali dvije TV emisije na teme iz knjige u suradnji sa Cenzurom Plus iz Splita. U pogledu međunarodnog angažmana vojnih snaga RH uputili smo otvoreno pismo Centra za mirovne studije Vladi RH povodom informacija o naoružavanju sirijskih oporbenih snaga.

Razvojna suradnja

Djelovali smo kao partneri TRAILOG-u u projektu jačanja kapaciteta OCD-ova u novim zemljama članicama EU za sudjelovanje u policy procesu EU oko međunarodne razvojne suradnje smo odabrani od strane MVEP-a za organizaciju koordinatoricu procesa osnivanja i jačanja kapaciteta Nacionalne platforme za razvojnu suradnju. Do kraja 2013.g. napravili smo istraživanje o kapacitetima OCD-ova za razvojnu suradnju, utjecali smo na definiranje prioriteta financiranja razvojne suradnje RH (pogotovo prema BiH), Gordan Bosanac je bio aktivan član Međuresorne radne skupine za razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć u inozemstvu MVEP-a.

Također, pristupili smo osnivanju Platforme OCD-ova za razvojnu suradnju koja je i službeno osnovana ožujku 2013.g. pod nazivom CROPICS.

Osim navedenog, CMS je protekle dvije godine sudjelovao u programu Nacionalne zaklade Suradnjom do razvoja gdje smo kroz navedeni program prenosili iskustva rada Platforme 112 OCD-ovima u Crnoj Gori, a izvan tog specifičnog programa i onima u Srbiji koji su nakon toga osnovali vlastite platforme (u Srbiji pod nazivom prEUgovor) i objavljuju izvještaje o praćenju pregovora.

Objavljeni tekstovi:

"Private sector in development",
TRAILOG

„Posljedica ulaska RH u EU na
BiH ili posljedice ne-ulaska BiH u
EU za RH”, Heinrich Boll Stiftung
Sarajevo, 2013.

„Posljedice ulaska Republike
Hrvatske u Evropsku uniju na
Bosnu i Hercegovinu”, Evropski
istraživački centar, Sarajevo, 2013.

Radionica, Monitoring sigurnosno/vojnog sektora, Vis, 2013

SURADNJA SA DRUGIM ORGANIZACIJAMA I AD HOC INICIJATIVE

I prošle godine Centar za mirovne studije nastavio je aktivno raditi unutar Platforme 112 i u njenoj koordinaciji. Tokom prve polovice godine bili smo vrlo aktivni u pogledu ocjenjivanja ostavštine Poglavlja 23 i preostalih problema koji nisu riješeni u periodu nakon pregovora; a gdje smo naglasak stavljali na pitanje povratka, zanemarivanja politike re(integracije) izbjeglica i nedostatnu implementaciju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. U sklopu toga sastajali smo se sa ambasadorima EU zemalja, Ministrom pravosuđa Velike Britanije, potpredsjednikom Europske komisije Marošem Ševčovičem i mnogim drugima.

U pogledu međusektorske suradnje istu može podijeliti na suradnju sa državnim tijelima, tijelima javne uprave i jedincama lokalne samouprave, te na suradnju sa akademskim sektorom. Članovi smo slijedećih međusektorskih tijela:

Nacionalnog odbora za provedbu Kampanje Vijeća Europe „Pokret protiv govora mržnje na internetu“, kojeg čine predstavnici/ce državnih tijela i udruga koje djeluju u cilju promicanja ljudskih prava, sigurnijeg Interneta, odgovornog građanstva, te unapređenja kvalitete života mladih. Zadaće Nacionalnog odbora su izrada akcijskog plana aktivnosti te koordinacija provedbe kampanje "Pokret protiv govora mržnje na internetu" u Hrvatskoj

- ***Savjet za razvoj civilnog društva pri Vladinom Uredu za udruge***, članica u području zaštite i promicanja ljudskih prava, zaposlenica CMS-a i predstavlja organizacije koje se bave ljudskim pravima

- ***Povjerenstvo za prosudbu usklađenosti udžbenika s etičkim zahtjevima pri MZOS-u***: Povjerenstvo je zaduženo za izradu metodologije za praćenje i ocjenjivanje sadržaja udžbenika za osnovnu i srednju školu, svih usmjerenja te usklađivanje sadržaja s etičkim zahtjevima iz Pravilnika o udžbenicima. Povjerenstvo čini 9 članova i članica iz pravobraniteljskih institucija i vladinih ureda, vjerske organizacije, dvije predstavnice iz organizacija civilnog društva, a na čelu Povjerenstva je profesorica sa Sveučilišta u Zagrebu.

- ***Radna skupina za praćenje zločina iz mržnje pri Vladinom uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina***, naša članica je predstavnicom OCD-a: Radna skupina prati provedbu zakona i podzakonskih akata te nacionalnih planova i/ili strategija koji se tiču osiguravanja ljudskih prava i prava nacionalnih manjina te svih ostalih osnova zločina iz mržnje. Radna skupina je zadužena za izradu i praćenje slučajeva u kojima je postupano prema Protokolu o postupanju u slučajevima zločina iz mržnje (tzv. track record) te ima obavezu osiguravanja sustava praćenja i vođenja statističkih pokazatelja o kaznenim djelima diskriminacije i kaznenim djelima u vezi zločina iz mržnje. Radnu skupinu čine predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva pravosuđa, Ureda pravobraniteljice za ravnopravnost spolova i Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske te predstavnicom iz redova OCD.

- ***Međuresorna radna skupina za razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć u inozemstvu pri MVPEU-u***

- ***Odbor za novčane naknade žrtvama kaznenih dijela (zamjenica članice)***

- ***Radna skupina za operativnu provedbu zadaća Stalnog povjerenstva za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo***: Povjerenstvo se sastaje dva puta godišnje a za operativne stvari zadužena je Radna skupina. U 2013. zadatak je bio izraditi Akcijski plan za uklanjanje prepreka u ostvarivanju pojedinih prava u području integracije stranaca u hrvatsko društvo za razdoblje od 2013. do 2015.godine. Koordinira ga Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, a članovi su predstavnici svih nadležnih ministar-

stava, HZZ, Institut za migracije i narodnosti, Ured za Hrvate izvan domovine te OCDi(Hrvatski Crveni kriz i Centar za mirovne studije).

-Radna skupina za izradu Zakona o udrugama (završeno)

Osim navedenih međusektorskih tijela surađujemo i sa Fakultetom političkih znanosti, Pravnim fakultetom u Zagrebu (uvođenje Europskog antidiskriminacijskog prava i Pravna klinika, te suorganizacija konferencije **Ostvarivanje prava manjina: sukob ili podjela**), Filozofskim fakultetom u Zagrebu i Sveučilištem (rektoratom) na revitalizaciji Kule Stojana Jankovića, Filozofskim fakultetom- Odsjekom za sociologiju na monitoringu sigurnosno vojnog sektora, Filozofskim fakultetom- Istraživački i obrazovni centar za ljudska prava i demokratsko građanstvo na FFZG-u gdje financiramo i jednu zaposlenu osobu na uspostavi i funkcioniranju Centra. Također kontinuirano surađujemo sa Institutom za migracije i narodnosti sa kojima smo radili i na Izvještaju o položaju stranaca u RH. Kontinuirano surađujemo i sa Pučkom pravobraniteljicom čija smo kontakt točka za suzbijanje diskriminacije za područje Zagreba i Zagrebačke županije. Također, već dvije godine surađujemo sa Pravosudnom akademijom na edukacijama sudaca. Članovi smo i Nacionalne koordinacije za azil.

Aktivnosti kroz različite mreže/koalicije čiji smo članovi:

1. Kuća Ljudskih prava je udruga koju uz CMS čine BABE, Documenta, Građanski odbor za ljudska prava, Udruga za promicanje istih mogućnosti - UPIM, te Udruga za zaštitu i promicanje mentalnog zdravlja - Svitanja. Kuća Ljudskih prava dio je svjetske mreže Kuća Ljudskih prava koje postoje i u Ženevi, Londonu, Moskvi, Vilniusu, Oslu, Sarajevu i drugim gradovima. CMS je podržavao rad Kuće kroz uključivanje KLJP-a kao partnera na projekte, te kroz rad Upravnog odbora.
2. Koalicija za REKOM (www.korekom.org) – regionalna koalicija u kojoj se trenutno nalazi veliki broj udruga i pojedinaca/ki iz čitave regije različitih profila (od ljudsko-pravaških, do braniteljskih, udruga žrtava, mirovnih udruga itd.).
3. CMS je član i Mreže mladih Hrvatske koju čine 60 organizacija mladih iz RH. CMS surađuje sa mrežom kroz implementaciju zajedničkih edukacijskih projekata i zagovaračkih inicijativa, te aktivno sudjeluje u tijelima Mreže: Mirela Travar ispred CMS-a je članica Upravnog odbora, a Cvijeta Senta članica Nadzornog odbora Mreže.
4. Članica smo i međunarodne mreže UNITED – europske mreže protiv ksenofobije, rasizma i fašizma. Kroz mrežu sudjelujemo u zajedničkim akcijama obilježavanja Međunarodnog dana protiv fašizma i antisemitizma i obilježavanja Dana izbjeglica.
5. Aplicirali smo i za ulanjenje u ENAR – European Network Against Racism
6. Članica smo i Međunarodne mreže za promociju Međunarodnog kaznenog suda

Ad hoc inicijative

Prošle godine sudjelovali smo u dvije velike ad hoc inicijative: inicijativi „Građani glasaju protiv“ –na referendumu o uvođenju definicije braka kao isključivo heteroseksualne zajednice u Ustav RH, te u inicijativi „Svi mi za Hrvatsku svih nas“ koja je usmjerena na davanje podrške stvarnoj jednakosti svih građana/ki Hrvatske, prava na dvojezičnost i dvopismenost srpske nacionalne manjine, stvaranje okruženja povjerenja i dijaloga u Vukovaru oko tema vezanih za suočavanje s prošlošću, te podizanje javne svijesti o važnosti minimalnog nacionalnog konsenzusa oko temeljnih vrijednosti ljudskih prava i ustavnih prava građana. Ova kampanja usmjerena je i na prepoznavanje referendumske inicijative za ograničavanje prava na dvojezičnost pokrenute od Stožera za obranu hrvatskog Vukovara, kao protuustavne inicijative te inicijative koja kada bi se ostvarila bi uzrokovala kršenje nekoliko važnih međunarodnih instrumenata zaštite ljudskih prava kojih je Hrvatska potpisinica.

U sklopu kampanje Glasaj protiv CMS je dao četvero ljudi u užu tim kampanje: Gordan Bosanac, Petra Tomasic, Sara Lalić, Sandra Benčić i Zrnka Kušen na vrijeme od tri tjedna. Kampanja je vođena iz ureda GONG-a. CMS je također preuzeo na sebe prikupljanje sredstava za kampanju, plaćanje troškova kampanje, te pripremu narativnog i financijskog izvještaja za Državno izborno povjerenstvo. Kampanja Glasaj protiv objavila je dva privremena i jedno završno izvješće za kampanju, dok suprotna strana nije objavila izvješća uopće kršeći time nalog DIP-a.

Ukupna prikupljena sredstva iznose 603.964,01 kunu, od čega na vlastita sredstva otpada 144.530,01 kuna što su osigurale organizacije civilnoga društva CESI, Centar za mirovne studije, GONG, Domino, Zagreb Pride te Rode. Donacije u novcu (donacije građana i pravnih osoba) koje su se kretale od 20 kuna do 20.000 kuna ukupno iznose 132.427,50 kuna, a donacije u naravi 327.006,50 kuna. Ukupni troškovi, od kojih se najveći odnose na izdatke vezane uz veliki koncert održan 28. 11. 2013. na Trgu bana Jelačića u Zagrebu iznose 603.163,49 kuna.

Centralni događaj kampanje bio je koncert na Trgu Bana Jelačića koji je posjetilo oko 10 000 ljudi, sa izravnim uključenjem u sve centralne vijesti i središnji Dnevnik HRT-a. U sklopu kampanje Le Zbor su snimile i spot Ljubav za sve koji možete pogledati [ovdje](#). U njemu nastupa i naša članica Sara Lalić.

Kampanja „Građani glasaju protiv“ okupila je 88 organizacija civilnog društva, brojne glazbenike i angažirane pojedince koji su svojim zalaganjem omogućili organizaciju kampanje, ovdje im se još jednom zahvaljujemo kao i svojim svojim članovima i članicama koji su sudjelovali u kampanji. Materijale proizvedene u kampanji možete vidjeti [ovdje](#).

Javljanje iz izbornog staba Kampanje Građani glasaju protiv

ORGANIZACIJSKI RAZVOJ

U prošloj godini Izvršni odbor CMS-a se sastajao dva puta mjesečno. Zapisnici IO-a slani su redovito članstvu na uvid. U Izvršnom odboru bili su: Gordana Borić, voditeljica financija, Zrnka Kušen –projektna voditeljica, Sandra Benčić, programska voditeljica, Gordan Bosanac ispred tima Razvojna suradnja i Ljudska sigurnost, Iva Zenzerović ispred tima Građanski odgoj i obrazovanje i Mirovni studiji, Julija Kranjec ispred Azil tima, Mirjana Mikić ispred tima Međuetnički odnosi i interkulturalizam.

Početak 2014 godine održano je Operativno planiranje za tekuću godinu i izrađen Operativni plan sa distribucijom aktivnosti po timovima, vremenskom distribucijom te zaduženja po osobama. Došlo je i do preraspodjele timova unutar programa te nova programska shema izgleda ovako :

PROGRAM BORBE PROTIV KSENOFOBije, RASIZMA I ETNIČKOG EKSLUZIVIZMA

Azil tim, voditeljica tima: Julija Kranjec

članovi/ice tima:

Vanja Bakalović, pravica na azilu i integracijskim politikama

Mitre Georgiev (zamjena za vanju Bakalović tijekom roditeljskog dopusta)

Tea Vidović, asistentica u integraciji

Drago Zuparic Iljic, istraživač

Emina Buzinkic , policy analiticarka i zagovaracica

Antidiskriminacijski tim

Članovi/ice tima:

Sara Lalić, istraživačica i policy analitičarka

Cvijeta Senta, voditeljica projekata i javnih kampanja

Lucija Kuharić, pravna pomoć i strateški slučajevi

PROGRAM TRANSFORMACIJA SUKOBA

Građanski odgoj i obrazovanje, voditeljica tima Lovorka Bačić

Članice tima:

Emina Bužinskić, javno zagovaranje i policy analize

Lana Jurman, organizacija obrazovanja za nastavnike, asistentica na projektu Nasilje ostavlja tragove

Mirovni studiji i uspostava Mirte

Voditeljica: Iva Zenzerović Šloser

Članice tima:

Lovorka Bačić, Julija Kranjec, Tanja VLašić i Emina Bužinskić

PROGRAM DRUŠTVENE SOLIDARNOSTI, LJUDSKE SIGURNOSTI I RAZVOJNE SURADNJE

Ekonomsko-socijalna prava građana i društveno ekonomska solidarnost

Članice tima:

Sandra Benčić, policy analize i zagovaranje

Petra Jurlina, kultura i interkulturni dijalog

Mirjana Mikić , kultura i interkulturni dijalog

Ela Naranđa, istraživačica

Ljudska sigurnosti i razvojna suradnja

Članovi/ice tima:

Gordan Bosanac , policy analiticar i zagovarac

Ela Naranđa, istraživačica

Matija Putak, istraživač

PIU TIM , voditeljica Gordana Boric, financijska voditeljica

Članovi/ice

Petra Tomasic, financijsko-administrativna asistentica

Zrnka Kusen, voditeljica projekata

Nemanja Popovic, voditelj ureda

U sklopu SOKNO-a je dovršen model samoevaluacije zaposlenika/ica, te je isti primjenjen početkom 2014.g. u sklopu pripreme za Operativno planiranje. Samoevaluacije su se radile na individualnoj razini sa feedbackom ostalih članova/ica tima i programske voditeljice.

U pogledu noviteta u organizacijskom razvoju, osim osnivanja MIRTE, od 2014.g. uspostavljamo Savjet CMS-a koji će imati aktivnu ulogu u tematskom usmjerenju i pozicioniranju organizacije s obzirom na krucijalna društveno-ekonomska pitanja. Priprema za to je napravljena tokom 2013.g. uz pomoć našeg člana Mladena Majetića.

U 2014.g. završava dogovoreni mandat dosadašnje programske voditeljice Sandre Benčić, te se bira nova programska voditeljica/voditelj. Do sada su prikupljeni prijedlozi svih zaposlenih oko mogućih voditelja/voditeljica, te je Julija Kranjec dobila najviše kandidatura. Odluku će tokom godine donijeti IO.

Novozaposleni u CMS-u tokom 2013.g. :

Zrnka Kusen, voditeljica projekata

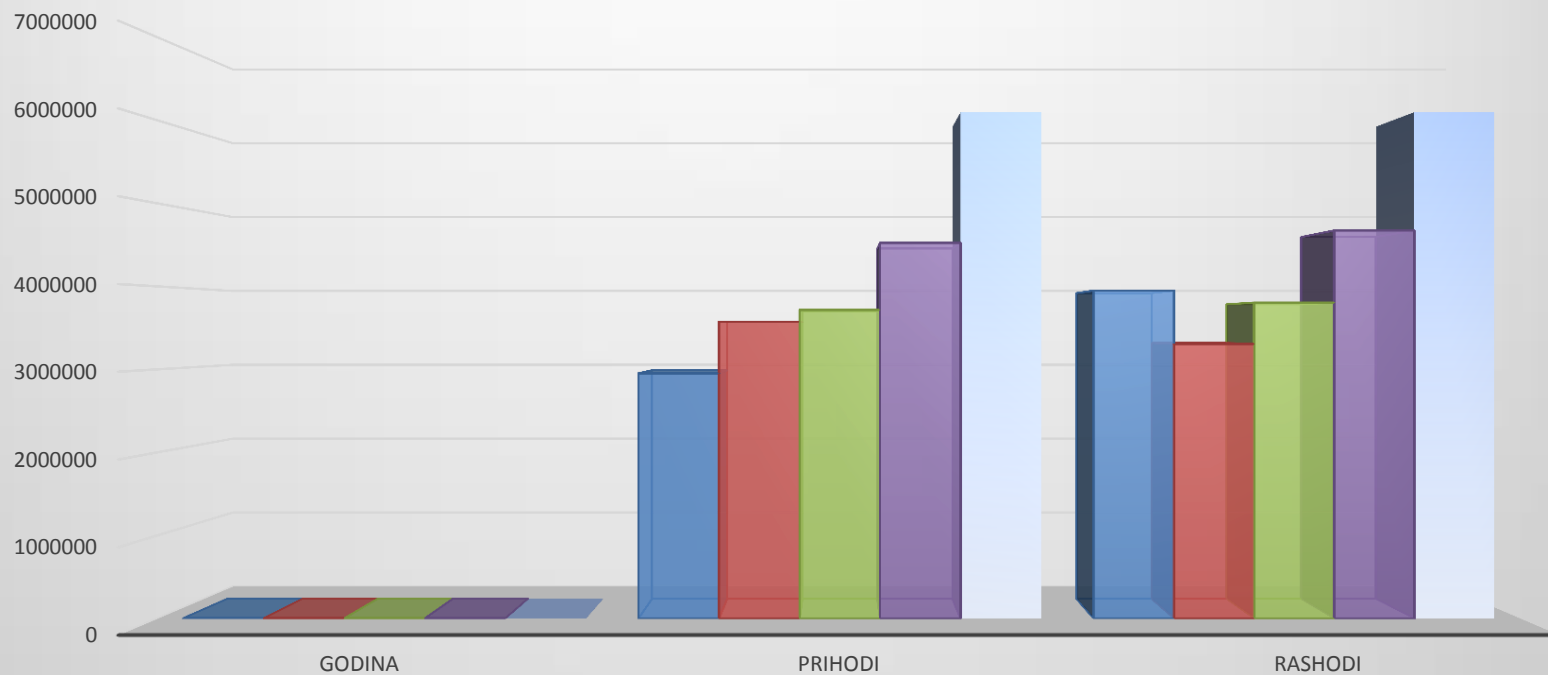
Lana Jurman, asistentica na projektu Nasilje ostavlja tragove (strucno osposobljavanje)

Vanja Bakalovic, pravnica u Azil timu

Najveće promjene su : da je tim za Međuetničke odnose i interkulturalizam integriran u Program društvene solidarnosti gdje će se veći naglasak staviti na odnose manjina i većine, njihova ekonomsko-socijalna prava i re(integraciju). Nadalje, Antidiskriminacijski tim je obnovljen nakon što polovicu 2013.g. nije radio kao tim zbog prekida u aktivnostima, financiranju aktivnosti, te potrebom za preraspodjelom ljudi unutar timova zbog različitog opterećenja.

PIU tim je ojačan i sada ima 4 člana/ice.

CMS 2010 - 2014

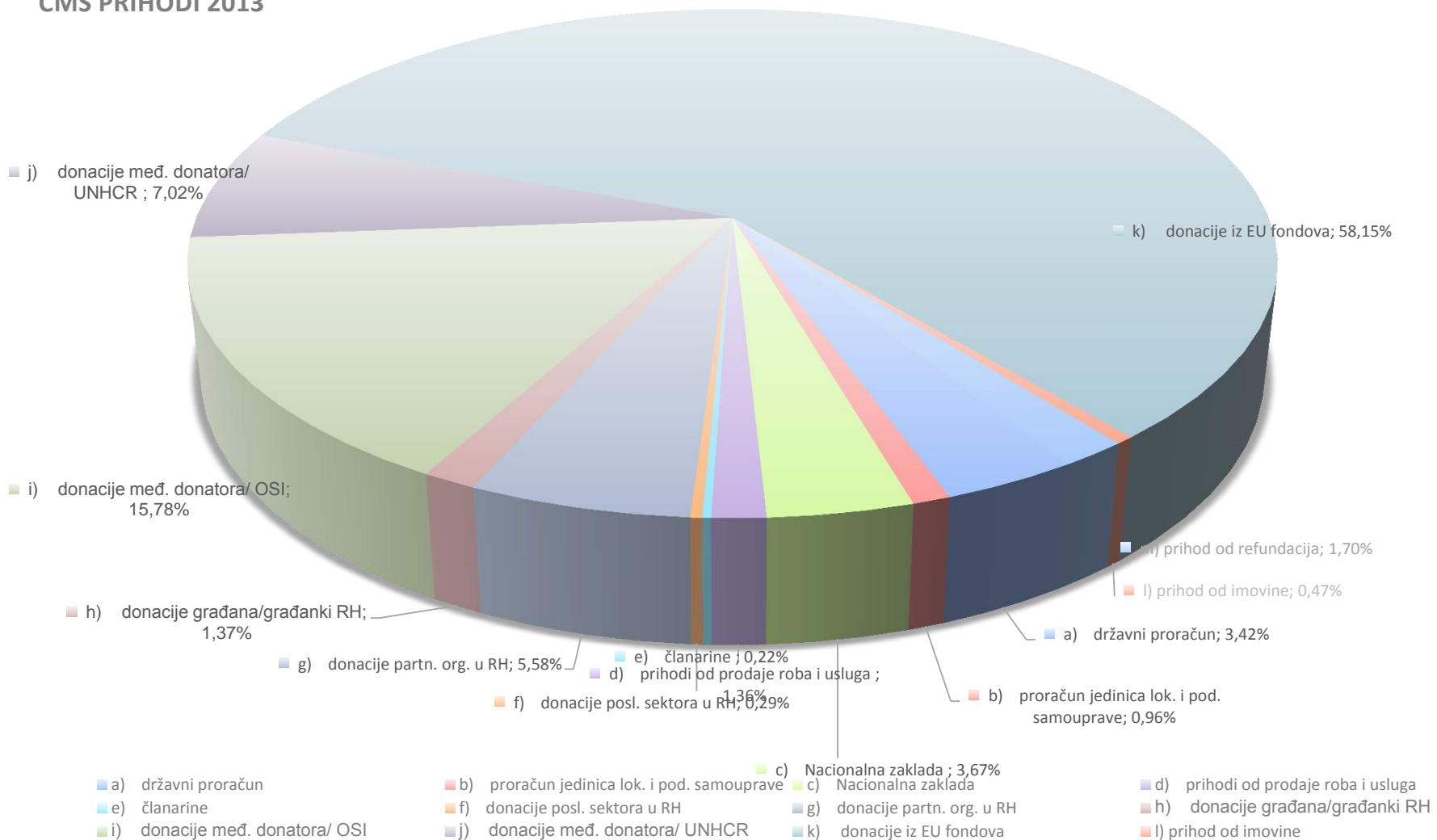
	GODINA	PRIHODI	RASHODI
	godina	prihodi	rashodi
■ Series1	2010	2.952.449,00	3.948.551,00
■ Series2	2011	3.575.074,00	3.305.801,00
■ Series3	2012	3.714.992,00	3.804.575,00
■ Series4	2013	4.523.673,00	4.672.169,00
■ Series5	2014	6.096.900,00	6.096.900,00

I CMS PRIHODI 2013

Ukupni prihodi Centra za mirovne studije u 2013. godini iznose 4.523,673,00 kune. Veći dio prihoda se odnosi na donacije međunarodnih organizacija i inozemnih vlada - 80,95 % (od toga EU 58,15%, OSI 15,78%, te UNHCR 7,02%), dok se ostatak prihoda odnosi na donacije iz proračuna RH i jed. lokalne i područne samouprave - 4,39% te na donacije Zaklade za razvoj civilnog društva (3,67%). Ostatak prihoda iznose donacije partnerskih organizacija za provedbu zajedničkih programa (5 organizacija - 5,58%), donacije građana i poslovnog sektora (kampanja GGP), prihodi od prodaje roba i pružanja usluga, te prihodi od refundacije i članarina.

VRSTA PRIHODA	IZNOS	%
a) državni proračun	154.929,00 kn	3,42%
b) proračun jedinica lok. i pod. samou	43.500,00 kn	0,96%
c) Nacionalna zaklada	165.814,00 kn	3,67%
d) prihodi od prodaje roba i usluga	61.401,00 kn	1,36%
e) članarine	10.010,00 kn	0,22%
f) donacije posl. sektora u RH	13.200,00 kn	0,29%
g) donacije partn. org. u RH	252.522,00 kn	5,58%
h) donacije građana/građanki RH	62.123,00 kn	1,37%
i) donacije međ. donatora/ OSI	713.804,00 kn	15,78%
j) donacije međ. donatora/ UNHCR	317.456,00 kn	7,02%
k) donacije iz EU fondova	2.630.602,00 kn	58,15%
l) prihod od imovine	21.343,00 kn	0,47%
m) prihod od refundacija	76.969,00 kn	1,70%
UKUPNO	4.523.673,00 kn	100,00%

CMS PRIHODI 2013

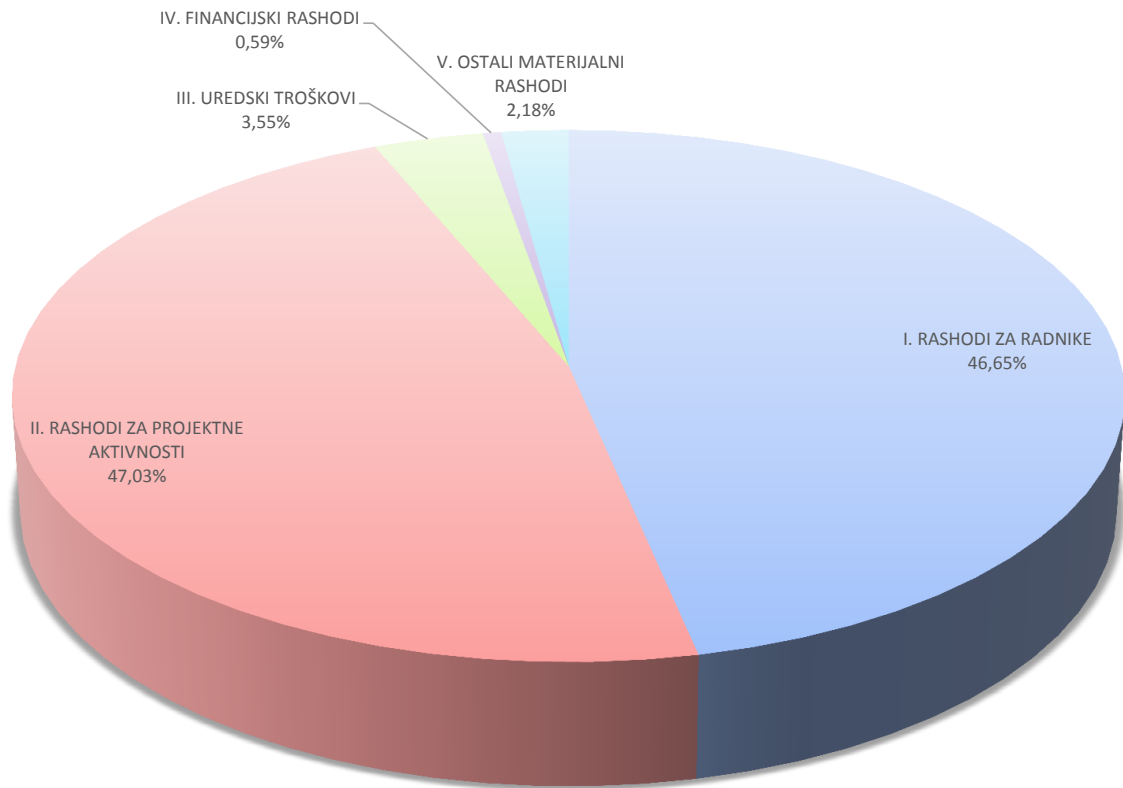

II CMS RASHODI 2013

Ukupni rashodi CMS-a u 2013. godini iznose 4.672.169,00 kune. Dio rashoda je pokriven iz prenesnog viška prihoda iz 2012. godine koji je iznosio 562.874,00 kune. Rashodi za radnike čine 46,65% ukupnih rashoda. U 2013. godini prosječan broj zaposlenih je bio 18, dok je prosječna isplaćena neto plaća iznosila 6.900,00 kuna. U 2013. je zaposlen jedan radnik na stručnom usavršavanju (mjera HZZ). Rashodi za provođenje projektnih aktivnosti iznose 47,03 % ukupnih rashoda, dok se ostatak rashoda odnosi na uredske troškove u iznosu u 3,55%, financijske rashode koji čine a troškove i isplaćene pozajmice (partnerskoj organizaciji Pokretač) u iznosu od 0.58%, te ostali rashodi u ukupnom iznosu od 2,18% a čine ih isplaćene članarine (MMH, United..), stipendije (EVS volonterka - program u trajanju 8 mjeseci), donacije (neraspoređeni iznos nakon kampanje Građani glasaju protiv doniran je Specijalnoj bolnici za djecu i mlade u Bistri), te amortizacija za kupljenu opremu i prijevozna sredstva - službeni automobil. Višak prihoda u iznosu od 414.377,64 kn prenosi se u narednu godinu za pokriće tekućih rashoda za započete projekte.

STRUKTURA RASHODA u 2013. godini	Iznos	Postotak u ukupnim rashodima
I. RASHODI ZA RADNIKE		46,65%
Plaće i doprinosi	2.107.771,00	
Naknade za prijevoz	72.000,00	
		2.179.771,00
II. RASHODI ZA PROJEKTNE AKTIVNOSTI		47,03%
Naknade za obav. aktivnosti - honorari	345.105,00	
Troškovi putovanja i smještaja sudionika aktivnosti	549.671,00	
Troškovi službenih putovanja zaposlenih	193.833,00	
Najamnine	100.040,00	
Intelektualne i osobne usluge	46.906,00	
Odvjetničke i javnobilježničke usluge	65.626,00	
Usluge dizajna, tiska i kopiranja	155.871,00	
Usluge revizije i evaluacije	48.977,00	
Donacije partnerskim org. za projekte u provedbi	418.949,00	
Usluge promidžbe i informiranja	206.079,00	
Troškovi opreme i materijala	33.408,00	
Zdravstvene usluge	4.332,00	
Računalne usluge	14.175,00	
Ostale usluge	14.367,00	
		2.197.339,00
III. UREDSKI TROŠKOVI		3,55%
Pošta, telefon	54.414,00	
Tekuće održavanje	15.393,00	
Knjige, novine	564,00	
Komunalne usluge	7.523,00	
Energija	29.174,00	
Sitni inventar i auto gume	11.577,00	
Osiguranje	9.915,00	
Računovodstvene usluge	37.271,00	
		165.831,00
IV. FINANCIJSKI RASHODI		0,59%
Bankarske usluge platnog prometa	17.581,00	
Kartkoročne pozajmice	10.000,00	
		27.581,00
V. OSTALI MATERIJALNI RASHODI		2,18%
Članarine	1.079,00	
Stipendije	28.747,00	
Donacije građanima i pravnim osobama	700,00	
Ostali mat. rashodi	29.480,00	
Rashodi amortizacije	41.641,00	
		101.647,00
UKUPNO	4.672.169,00	100,0%

CMS RASHODI 2013

I. RASHODI ZA RADNIKE

II. RASHODI ZA PROJEKTNE AKTIVNOSTI

III. UREDSKI TROŠKOVI

IV. FINANCIJSKI RASHODI

V. OSTALI MATERIJALNI RASHODI

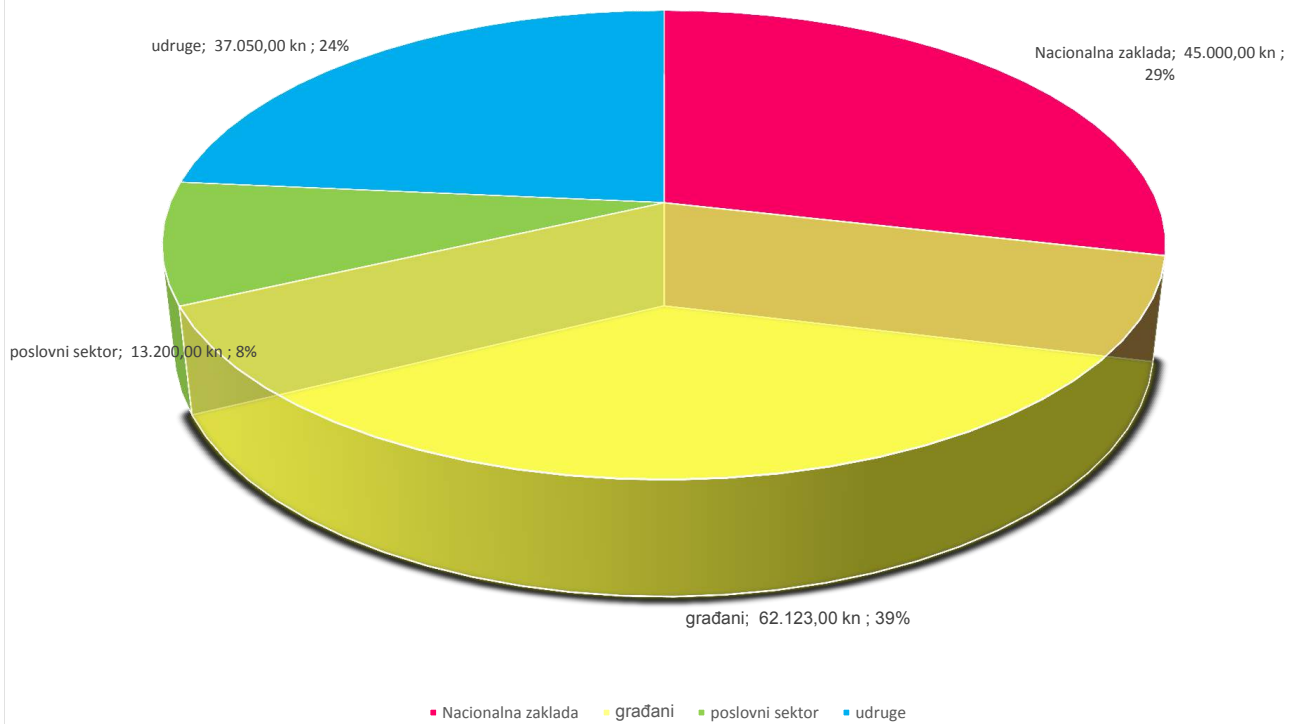
VRSTA PRIHODA		IZNOS	%
a) državni proračun		200.000,00 kn	3,28%
b) proračun jedinica lok. i pod. samouprave		70.000,00 kn	1,15%
c) Nacionalna zaklada		393.000,00 kn	6,45%
d) prihodi od prodaje roba i usluga		80.000,00 kn	1,31%
e) članarine		10.000,00 kn	0,16%
f) donacije posl. sektora u RH		10.000,00 kn	0,16%
g) donacije partn. org. u RH		200.000,00 kn	3,28%
h) donacije građana/gradžanki RH		3.000,00 kn	0,05%
i) donacije međ. donatora/ OSI		917.620,00 kn	15,05%
j) donacije međ. donatora/ UNHCR		317.500,00 kn	5,21%
k) donacije iz EU fondova*		3.825.840,00 kn	62,75%
l) prihod od imovine		19.940,00 kn	0,33%
m) prihod od refundacija		50.000,00 kn	0,82%
UKUPNO		6.096.900,00 kn	100,00%

***Napomena - Projektni prijedlog za Kosovo nije ubrojen u prihode....**

FINANCIJSKI PLAN CMS-a za 2014. GODINU

I PRIHODI		%	2013	Index
1. Planirani dio prihoda od donacija	5.996.960,00	98,36%		
2. Prihodi od vlastite djelatnosti	80.000,00	1,31%		
3. Prihodi od imovine	19.940,00	0,33%		
UKUPNO planirani PRIHODI:	6.096.900,00	100,00%	4.523.673,00	134,78
II RASHODI				
1. IZDACI POSLOVANJA				
1.1. Izdaci za zaposlene (plaće i prijevoz) - 20 zaposlenika	2.930.000,00	48,06%	2.179.771,00	134,42
1.2. Izdaci za službena putovanja (zaposlenici)	350.000,00	5,74%		
1.3. Izdaci za usluge (komunikacijske usluge, tekuće i investicijsko održavanje, komunalne usluge, odvjetničke usluge, računalne usluge, grafičke usluge, amortizacija i dr.)	350.000,00	5,74%		
1.4. Izdaci za materijal i energiju (ured. materijal, sitni inventar, el. energija, plin)	120.000,00	1,97%		
1.5. Izdaci za opremu	79.000,00	1,30%		
1.7. Izdaci za edukaciju zaposlenika	8.000,00	0,13%		
1.8. Izdaci za provedbu aktivnosti	200.000,00	3,28%		
1.9. Donacije partnerskim organizacijama	2.000.000,00	32,80%		
1.10. Članstvo u međunarodnim mrežama i lokalnim inicijativama	20.000,00	0,33%		
1.11. Financijski rashodi	39.900,00	0,65%		
UKUPNO planirani RASHODI:	6.096.900,00	100,00%	4.672.169,00	130,49

Kampanja Građani glasaju PROTIV 06.11.2013.-01.12.2013.

UKUPNO PRIHODI

Nacionalna zaklada	45.000,00 kn
građani	62.123,00 kn
poslovni sektor	13.200,00 kn
udruge	37.050,00 kn
ukupno prihodi	157.373,00 kn

UKUPNO RASHODI

156.673,00 kn

700,00 kn donacija Specijalnoj bolnici za djecu Donja Bistra